

# Ui ki he iti rawa iwi Ahakoa kaore aswaraiti

*Ana te reira!*

Runga i te whenua i roto ia Iharaira tau ki muri a Ihua  
tīmata te tautohe, ka te kōrero i te kaupapa o te tuakiri?



“Haapii tata nga tino haapa ... poropiti ranei he kaiako pai  
ranei, he tangata tapuo te raruraru ko e parau mai ia tatou  
i te e ore atu i te poropiti he kaiako pai he tangata tapu  
ranei.” (Ishayo 11:6, 9)

Saunia e

Bob Thiel, Ph.D.

# Ui ki he iti rawa iwi Ahakoa kaore aswaraiti

*Ana te reira!*

Saunia e Bob Thiel, Ph.D.

Pukapuka ©2016/2017/2018/2019/2022 papa'i te e whai akenei. Tangataite 1.5. ngalivale oku faa mea te *Whakaae a Ihuano he kaiakonui* engari e kore ahau e. 1036 W. Grand Avenue, Grover Beach, Kalefonia, 93433, U.S.A. ISBN: 978-1-940482-09-5.

**Mengapa umat manusia tidak bisa menyelesaikan masalahnya?**

**Agar birinchi va oxirgi narsa Muqaddas kitob Iso xavotirda haqida va'z ko'rsatadi, deb bilasizmi Ui ki he iti rawa iwi Ahakoa kaore aswaraiti?**

**Agar birinchi va oxirgi narsa Muqaddas kitob Iso xavotirda haqida va'z ko'rsatadi, deb bilasizmi**

**Po o le Malo o le Atua o le peresona o Iesu? Pe o ola ea le malo o le Atua o Iesu i Lona soifuaga i totonu o i tatou i le taimi nei? Po o le Malo o le Atua o se ituaiga o malo moni i le lumana'i? Po o le a e talitonu i a'oa'oga a le Tusi Paia?**

**Apa itu kerajaan? Apakah Kerajaan Allah itu? Apa yang Alkitab ajarkan? Apa yang diajarkan gereja Kristen mula-mula?**

**Xudoning Shohligi dunyoga guvoh sifatida va'z qilinmaguncha, oxirat kelmasligini tushunasizmi?**

*0 le ata o loo i le faavaa pito i luma o loo faaaliala ai se tamai mamoe o loo taoto i lalo ma se luko e pei ona fatuina e Burdine Pencetakan ma le Ata. 0 le ata o loo i le faavaa i tua o se vaega o le uluai fale o le Ekalesia a le Atua i Ierusalema na pueina i le 2013 e Dr. Bob Thiel.*

# FAKAULUNGĀANGA

1. Tangata e mea ko ia he poached hua manu waiho eiaite?
2. Haurangi temea kino ranea taea e koe tutakina atumo te wairang?
3. Whakamate iaiaano he rewera ranei e taea ekoe hinga kiona waewae mete karanga?
4. Tatou ekore haere mai ki tetahi tito noa hokonga ipāana ki tona heite kaiako tangata?
5. Kore tenei kia titiro ki te he kerēme ki te waiho i te Atua eoititiro ki ngaurai hohenga?
6. Tetahi o enei 'ka mea nga durai engari mo te kohukohu no te mea koutou he tangata...
7. Mau irava imuri neie kore apapaki ngaite

*Anaai tepono kamea*

# 1. Tangata e mea ko ia he poached hua manu waiho eiaite?

He maha nga rarururu kei te ao.

He maha nga tangata e hiakai ana. He maha nga tangata e tukinotia ana. He maha nga tangata e pa ana ki te rawakore. He nui nga whenua kei te noho nama. Ko nga tamariki, tae atu ki nga mea kaore ano kia whanau, ka pa ki te tukino. He maha nga taote e pa ana ki nga mate atete ki te rongoa. Ko nga taone nui o te ahumahi kua poke te hau kia kore e ora. He maha nga kaitōrangapū e whakawehi ana i te pakanga. Kei te haere tonu nga whakaeke kaiwhakatumā.

Ka taea e nga rangatira o te ao te fakaulungāanga i nga raru e pa ana ki te tangata?

He maha nga whakaaro penei.

## Kaupapa Ao Hou

I te 25 no Setepa 2015, i muri a'e i te hoē oreroraa parau faufaa roa a te Pope Francis no Vaticana, ua maiti na 193 nunaa o te mau Nunaa Amui (UN) i te faaahipa i te "17 mau opuarāa no te tupurāa mau" o tei piihia i te tahi mau taime te *New Universal Agenda*. Anei nga whāinga 17 a te UN:

Whāinga 1. Whakamutua te rawakore i nga ahuatanga katoa i nga waahi katoa

Whāinga 2. Whakamutua te matekai, kia tutuki te oranga kai me te pai ake o te kai me te whakatairanga i te ahuwahenua toimau

Whāinga 3. Kia ora te oranga me te whakatairanga i te oranga mo te katoa i nga reanga katoa

Whāinga 4. Me whakarite kia whakauru, kia rite te kounga o te maatauranga me te

whakatairanga i nga huarahi ako mo te katoa  
mo te katoa

Whāinga 5. Ka eke ki te taurite o te ira  
tangata me te whakamana i nga wahine me nga  
kotiro katoa

Whāinga 6. Me whakarite kia wātea me te  
whakahaere toitū o te wai me te paru mo te  
katoa

Whāinga 7. Me whakarite te whai waahi ki te  
utu utu, pono, pumau me te hiko hou mo te  
katoa

Whāinga 8. Whakatairanga i te tipu ohaoha  
toimau, whakauru me te tauwhiro, mahi tino  
whai hua me te mahi tika mo te katoa

Whāinga 9. Hangaia nga hanganga pakari,  
whakatairanga i te ahumahi whakauru me te  
tauwhiro me te whakatairanga i te auahatanga

Whāinga 10. Whakaitihia te kore o ritenga i  
roto, i waenga i ngā whenua

Whāinga 11. Kia uru nga taone me nga kainga  
noho tangata, kia noho haumaru, kia mau, kia  
mau tonu

Whāinga 12. Me whakarite kia tau tonu te kai  
me nga tauira whakaputa

Whāinga 13. Kia kaha te mahi ki te karo i te  
huringa o te rangi me ona paanga

Whāinga 14. Te tiaki me te whakamahi ukauka  
i nga moana, moana me nga rawa o te moana mo  
te whanaketanga taumau.

Whāinga 15. Te tiaki, te whakaora, me te  
whakatairanga i te whakamahinga toiwhiu o  
nga rauwiringa kaiao whenua, te whakahaere i  
nga ngahere toiwhiowhio, te whawhai ki te

koraha, me te aukati me te whakahuri i te paheketanga o te whenua me te aukati i te mate kanorau.

Whāinga 16. Whakatairanga i nga hapori rangimarie me te whakakotahi mo te whanaketanga toiwhi, whakarato huarahi ki te whakawa mo te katoa me te hanga i nga umanga whai hua, whai kawenga me te whakauru ki nga taumata katoa

Whāinga 17. Te whakakaha ake i nga tikanga o te whakatinana me te whakaora i te hononga o te ao mo te whanaketanga taumau

Ko te tikanga ka tino whakatinanahia tenei kaupapa hei te tau 2030, ka kii hoki ko te *2030 Agenda mo te Whanaketanga Tonu*. Ko te whai ki te whakatau i nga mate e pa ana ki te tangata ma te ture, te matauranga, me te mahi tahi o te ao me te whakapono. Ahakoa he pai te nuinga o ana whainga, ko etahi o ana tikanga me ana whainga he kino (cf. Genesis 3:5). Ko tenei kaupapa, he rite tonu ki te pukapuka pukapuka *Laudato Si a Pope Francis*.

Te "Apooraa apī no te ao atoa nei" e nehenehe e piihia te "New Catholic Agenda" no te mea te auraa o te ta'ō "katolic" "o te ao atoa nei". Ka karanga a Pope Francis i te whakatamarikitanga o te *New Universal Agenda* "he tohu nui o te tumanako".

Hei whai ake i te whakaaetanga UN, i tu he hui i Paris i te Hakihea 2015 (ko te *21<sup>st</sup> Conference of the Party to the UN Framework Convention on Climate Change*). Ua haapopou atoa te pāpa Francis i taua parau faaaau na te ao nei e ua a'ō oia i te mau nunaa "ia pee ma te haapao maitai i te e'a i mua, e ma te mana'ō tahoē e tupu noa ra".

Tata ki te katoa o nga iwi o te ao i whakaae ki nga whakaaetanga a Paris, he whainga mo te taiao me nga herenga putea. (Na ka hainatia e te

Perehitini o Amerika a Barack Obama tetahi tuhinga ki te tuku i nga USA ki tenei mahi i te tau 2016, engari i te tau 2017, i kii te Perehitini o Amerika a Donald Trump e KORE te United States e whakaae ki nga whakaaetanga kua whakaaetia ki Paris. mai i Uropi me te maha atu o nga waahi o te ao.) I muri iho ka kii a Pope Francis ko te tangata "ka heke" ki te kore e whakarereke i ana huringa ki te rangi.

Ahakoa karekau he tangata e pirangi ana ki te manawa hau poke, ki te hiakai, ki te rawakore, ki te noho morearea, aha atu, ka ngana te tangata ki nga whainganga o te kaupapa o te United Nations '2030 me/ranei nga whakaaetanga a Paris ki te whakaoti i nga raruraru kei mua i te tangata?

### **The Track Record of the United Nations**

Ua haamauhia e ua haamauhia te mau Nunaa Amui i te 24 no Atopa 1945, i muri a'e i te Piti o te Tama'i Rahi, no te arai i te tahi atu mau aroraa e no te tamata i te faatupu i te hau i roto i te ao nei. I tona hanganga, e 51 nga whenua mema o te UN; kua 193 inaianei.

E hia rau, ki te kore e hia mano, nga pakanga huri noa i te ao mai i te hanganga o te Kotahitanga o nga Whenua o te Ao, engari kaore ano kia taea te kiia ko te Pakanga Tuatoru o te Ao.

Ko etahi e whakapono ana ko te mahi tahi o te ao pera i te United Nations e kii ana ki te whakatairanga, me te momo kaupapa o te whakapono me te kaupapa ekumene e ngana ana a Pope Francis me etahi atu kaiarahi whakapono ki te whakatairanga, ka kawea mai te rangimarie me te pai.

Heoi, karekau i pai te mahi a te Kotahitanga o nga Whenua o te Ao. I tua atu i te maha o nga pakanga mau patu mai i te hanganga o te Kotahitanga o nga Whenua o te Ao, he maha nga

miriona e hiakai ana, he rerenga, he tino rawakore ranei.

Neke atu i te tekau tau ki muri, ka anga te United Nations ki te whakatinana i ana *Whanaketanga Mileniuma*. E waru nga "whangai whanaketanga," engari kaore i angitu, ahakoa i runga i te UN ake. No reira, i te tau 2015, i whakamanahia ana e kiia nei ko "17 Sustainable Development Goals". Ko etahi he tino pai. Ko etahi ka whakaaro he wawata utopia.

Mo te utopia, i te 6 o Mei, 2016, i kii a Pope Francis i moemoea ia mo tetahi utopia Pakeha tangata ka taea e tana hahi te awhina i taua whenua. Heoi, ka huri te moemoea a te Pope hei moemoea (cf. Revelation 18).

**Tera pea he mahi tahi me te angitu, engari...**

*te titionare a Merriam Webster* e te utopia "te hoê vahi mana'o-noa-hia i reira te faatereraa, te mau ture e te mau huru totiale e maitai roa 'i". Te haapii ra te Bibilia e eita te taata e nehenehe e faatitiaifaro i to 'na mau fifi na 'na ana'e:

<sup>23</sup> E mohio ana ahau, e Ihowa, kahore o te tangata ara ia ia ake ano; Kahore i te tangata e haereere ana hei fakaulungāanga i ona hikoinga. (Jeremia 10:23, NKJV i roto i te katoa kare e akakiteia)

Te haapii ra te Bibilia e e ore te ohipa amui na te ao nei e manu'ia:

<sup>16</sup> He whakangaro, he ngakau pouri, kei o ratou ara; <sup>17</sup> Kahore hoki ratou i mohio ki te ara o te rangimarie. <sup>18</sup> Kahore he wehi ki te Atua i mua io ratou kanohi. (Roma 3:16-18).

Heoi, he maha nga tangata e mahi ana ki ta ratou tirohanga mo te hapori utopia me etahi wa ka ngana ki te whakauru i te karakia. Fatata rā aita hoê a'e taata i ineine i te pee i te mau e'a o te



Atua mau hoê. Ehara i te mea karekau he ahunga whakamua ki tetahi o nga whainga a te United Nation, a te Vatican ranei. Ka puta etahi (a he pai te maha o nga whainga), me etahi hokinga.

Inaha, e peneia'e i muri a'e i te mau aroraa rahi, e fariihia e e haamauhia te hoê huru faaauraa hau na te ao nei (Daniela 9:27). A, no te mea, he tokomaha ka whakapono teka ka kawea mai e te tangata he hapori rangimarie me te utopia.

E rave rahi o te fariihia i roto i taua mau fenua ra 'te ahunga whakamua utopian' (cf. Ezekiel 13:10) me nga tohu me nga mea whakamiharo (2 Thessalonians 2:9-12). Te parau ra râ te Bibilia e e ore taua hau ra e vai noa (Daniela 9:27; 11:31-44), noa 'tu te mau parau a te mau aratai ( Tesalonia 1, 5:3; Isaia 59:8 ).

Ko te whakaaro, i tua atu i a Ihu (cf. John 15: 5; Matthew 24: 21-22), ka taea e te tangata te kawe mai i te utopia i tenei 'tau kino o naianei' he rongopai teka (Galatia 1: 3-10).

Mena karekau te tangata anake e kaha ki te kawe mai i te utopia, ka taea ranei tetahi momo utopia?

Ae.

E faariro te Basileia o te Atua i teie palaneta e, i muri a'e, i te mau tau mure ore, i te mea maitai roa 'e.

2. Haurangi temea kino raneaia  
taea e koe tutakina atumo te  
wairang?

Te haapii ra te Bibilia e e mono te hoê totaiete utopia, tei piihia te Basileia o te Atua, i te mau faatereraa taata (Daniela 2:44; Apokalupo 11:15; 19:1-21 ).

I to Iesu haamataraa i ta 'na taviniraa i mua i te taata, ua haamata oia na roto i te pororaa i te *evanelia o te Basileia o te Atua* . Anei nga korero a Mark:

14 Na, i muri i te tukunga o Hoani ki te whare herehere, ka haere a Ihu ki Kariri, ka kauwhau i te rongopai o te rangatiratanga o te Atua, 15 Ka mea, Kua rite te taima, kua tata hoki te rangatiratanga o te Atua. Ripeneta, a whakapono ki te rongopai" (Mareko 1:14-15).

Ko te kupu rongopai, no roto mai i te kupu Kariki i whakamaoritia hei *euangelion* , a ko te tikanga "karere pai" ranei "te rongo pai." I roto i te Faufaa Apî, te faahitihia ra te ta'o beretane ra "basileia," tei taahia i te basileia o te Atua, fatata 149 taime i roto i te NKJV e 151 i roto i te *Douay Rheims Bible* . No roto mai i te kupu Kariki kua whakamaoritia hei *basileia* e tohu ana i te ture, te rangatiratanga ranei.

Te mau basileia taata, e tae noa 'tu te basileia o te Atua, e arii to ratou ( Apokalupo 17:14 ), tei roto ratou i te hoê tuhaa fenua ( Apokalupo 11:15 ), te vai ra ta ratou mau ture ( Isaia 2:3-4; 30:9 ), e te vai ra ta ratou. kaupapa ( Luka 13:29 ).

Teie te haapiiraa tumu matamua a Iesu ta Mataio i papai:

23 Na ka haereerea katoatia a Kariri e Ihu, whakaako ana i roto io ratou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga ( Mataio 4:23 ).

Ka tuhia ano e Matiu:

<sup>35</sup> Na ka haereerea e Ihu nga pa katoa me nga kainga, whakaako ana i roto io ratou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga (Mataio 9:35).

Ko te Kawenata Hou e whakaatu ana ka kingi a Ihu ake ake:

<sup>33</sup> A ka kingi ia mo te whare o Hakopa ake ake: e kore ano he mutunga o tona rangatiratanga (Luka 1:33).

**Te faatia ra Luka e te tumu i tonohia 'i Iesu no te poro i te Basileia o te Atua. A hi'o na i ta Iesu i haapii:**

<sup>43</sup> Ka mea ia ki a ratou, Me kauwhau e ahau te rangatiratanga o te Atua ki era atu pa ano hoki, no te mea i tonoa mai ai ahau." (Luka 4:43).

Kua rongo koe i tera e kauwhau ana? Ua ite a'ena anei oe e te tumu o Iesu i tonohia 'i no te poro i te Basileia o te Atua?

Te faatia atoa ra Luka e ua haere Iesu e poro i te Basileia o te Atua:

<sup>10</sup> A, no te hokinga mai o nga apotoro, ka korerotia ki a ia nga mea katoa i mea ai ratou. A ka tango ia i a ratou, ka haere ko ratou anake ki tetahi wahi mokemoke o te pa, ko Petahaira te ingoa. <sup>11</sup> Otira, i te kitenga o nga mano, ka aru ia ia; e ua farii oia ia ratou e ua parau atura ia ratou no nia i te basileia o te Atua (Luka 9:10-11).

Ua haapii Iesu e e tia i te Basileia o te Atua ia riro ei mea matamua roa no te feia e pee Ia 'na:

<sup>33</sup> Engari matua rapu i te rangatiratanga o te Atua, me tana tika ( Mataio 6:33 ).

<sup>31</sup> Engari rapu te rangatiratanga o te Atua: a ka tapiritia enei mea katoa ma koutou. <sup>32</sup> Eiaha e māta'u, e te nānā iti, ua hinaaro hoi to outou Metua i te horoa i te basileia no outou ( Luka 12:31-32 ).

Ko nga Karaitiana me rapu tuatahi te rangatiratanga o te Atua. E rave ratou i te reira na roto i te faariroraa i te reira ei mea matamua na ratou na roto i te oraraa mai ta te Mesia i hinaaro ia ora ratou e te tia'i i To'na ho'iraa mai e to'na basileia. Tera rā, te rahiraa o tei parau i te Mesia, aita noa ratou e imi na mua i te Basileia o te Atua, aita atoa ratou i ite eaha te Basileia. E rave rahi atoa tei mana'o hape e te faaōraa i roto i te mau ohipa politita o teie nei ao, o ta te Atua 'ia e tia'i ra i te mau Kerisetiano. Ma te kore e mohio ki te rangatiratanga o te Atua, kare ratou e mohio

noho i naianei kia rite ki ta ratou e tika ana, kia mohio ranei he aha te he o te tangata.

Kia mahara ano ka hoatu te rangatiratanga ki te kahui iti (cf. Roma 11:5). E titauhia te haehaa no te ineine i te riro ei melo no te nānā iti mau.

**Aita ā te Basileia o te Atua i haamauhia i nia i te fenua nei**

Ua haapii Iesu e e tia i ta 'na mau pīpī ia pure ia tae mai te basileia, no reira aita ā ratou i fatu i te reira:

<sup>9</sup> E to matou Matua i te rangi, Kia tapu tou ingoa. 10 Kia tae mai tou rangatiratanga. Ia haapaohia to oe hinaaro ( Mataio 6:9-10 ).

I tono a Ihu i ana akonga ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua:

<sup>1</sup> " Na ka karangatia e ia te tekau ma rua, ka hoatu ki a ratou he kaha, he mana, e peia ai nga rewera katoa, e ora ai nga mate. <sup>2</sup> Ua tono oia ia ratou no te poro i te basileia o te Atua ( Luka 9:1-2 ).

I whakaakona a Ihu ko tona aroaro anake ehara i te rangatiratanga, no te mea kare ano te rangatiratanga i whakapumautia ki runga i te whenua i tera wa, no reira i mahi ai ia i te mea kihai i peia e ia nga rewera i runga i tona ingoa i tera wa:

<sup>28</sup> Tena ki te mea na te Wairua o te Atua taku peinga rewera, ina, kua tae mai te rangatiratanga o te Atua ki a koutou (Matthew 12:28).

Te vai ra te basileia mau i te tau a muri a'e-ere ato a i teie nei mai ta Mareko e faaite ra:

<sup>47</sup> Na ki te he koe i tou kanohi, tikarohia. E mea maitai a'e no outou ia tomo mata ho'e i roto i te basileia o te Atua, i te faahuru ehia to outou mata... (Mareko 9:47).

<sup>23</sup> Na ka tiro tiro a Ihu, ka mea ki ana akonga, Ano te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua! <sup>24</sup> Na ka miharo nga akonga ki ana kupu. Otira ka whakahoki ano a Ihu, ka mea ki a ratou, E aku tamariki nonohi, ano te whakauaua o te tapoko ki te rangatiratanga o te Atua te hunga e whakawhirinaki ana ki nga taonga! <sup>25</sup> E mea ohie a'e ia haere te kamela na roto i te apoo nira i te haereraa o te taata tao'a rahi i roto i te basileia o te Atua." ( Mareko 10:23-25 ).

<sup>25</sup> He pono taku e mea atu nei ki a koutou, E kore ahau e inu atu ano i te hua o te waina, kia taea ra ano taua ra e inumia houtia ai e ahau i te rangatiratanga o te Atua." ( Mareko 14:25 ).

<sup>43</sup> Ko Hohepa o Arimatia, he mema nui o te runanga, i tatari ano ia ki te rangatiratanga o te Atua, ka haere mai me te maia... (Mareko 15:43).

Ua haapii Iesu e e ere te basileia i teie nei no teie nei ao:

<sup>36</sup> Ka whakahokia e Ihu, Ehara toku rangatiratanga i tenei ao; Mehemea no tenei ao toku rangatiratanga, kua tatau aku pononga, kei tukua ahau ki nga Hurai; i teie nei ra, e ere to 'u basileia no o nei." ( Ioane 18:36 ).

Ua haapii Iesu e e tae mai te basileia i muri a'e i to 'na ho'iraa mai ei Arii:

<sup>31</sup> "Ia tae mai te Tamaiti a te taata nei ma to 'na hanahana, e te mau melahi mo'a atoa i pihai iho ia 'na, ei reira oia e parahi ai i nia i te terono o to 'na hanahana. <sup>32</sup> A ka huihuia nga iwi katoa ki tona aroaro: ka wehea ratou e ia tetahi i tetahi, ka peratia me te hepara e wehe nei i ana hipi, i nga koati. <sup>33</sup> Ka whakaturia e ia nga hipi ki tona matau, ko nga koati ki mau. <sup>34</sup> Katahi te Kingi ka mea ki te hunga i tona matau, Haere mai, e te hunga manaaki a toku Matua, nohoia te rangatiratanga kua rite noa ake mo koutou no te timatanga ra ano o te ao (Mataio 25:31-34).

I te mea e aita te Basileia o te Atua i o nei, eita tatou e ite i te hoê utopia mau e tae noa 'tu i muri a'e i te haamauraahia. No te mea kare te nuinga e mohio ana ki te rangatiratanga o te

Atua, kare ratou e mohio ki te mahi a tana kawanatanga aroha.

Eita te Basileia o te Atua e tae mai "e tae noa mai te îraa o te mau Etene" (Roma 11:25)—aita te reira i tupu.

### He aha te ahua o te rangatiratanga?

Ua horoa Iesu i te tahi mau faataaraa no nia i te huru o te Basileia o te Atua:

<sup>26</sup> Na ka mea ia, Ka rite te rangatiratanga o te Atua ki te rui te tangata i nga purapura ki te whenua, <sup>27</sup> A ka moe i te po, ka ara ake i te awatea, me te tupu ano ka tupu te purapura, kahore ia i matau ki te pehea. <sup>28</sup> E hotu mai nei hoi te fenua i to 'na iho maa; <sup>29</sup> Ia oo a'era râ te sitona, ua tuu oioi atura oia i te ooti, no te mea ua tae i te ootiraa." ( Mareko 4:26-29 ).

<sup>18</sup> Na ka mea ia, He rite te rangatiratanga o te Atua ki te aha? me whakarite e ahau ki te aha? <sup>19</sup> He rite ki te pua nani, i kawea e te tangata, i ruia ki tana kari; ka tupu, ka waiho hei rakau nui, ka noho nga manu o te rangi ki ona manga. <sup>20</sup> A i mea ano ia, Me whakarite e ahau te rangatiratanga o te Atua ki te aha? <sup>21</sup> E au 'ia i te faahopue ta te hoê vahine i rave e i tuu i roto e toru meto faraoa monamona e ia faahopue-roa-hia." ( Luka 13:18-21 ).

Te faaite ra teie mau parabole e, i te omuaraa, e mea nainai roa te Basileia o te Atua, tera râ, e rahi mai.

I tuhia ano e Luke:

<sup>29</sup> E haere mai ratou mai te hitia o te râ e to te tooa o te râ, mai apatoerau e apatoa,



e parahi i roto i te basileia o te Atua ( Luka 13:29 ).

No reira, e fana'o te Basileia o te Atua i te taata no te mau fenua atoa. EITA e taotiahia i te feia e tupuna Iseraela to ratou aore ra e mau pūpū mataeinaa taa ē. Ka noho nga tangata o tera wahi ki tenei rangatiratanga.

## Luka 17 e te Basileia

Te haafifi ra te Luka 17:20-21 i te tahi pae. Na mua <sup>14</sup> e rā i te reira, a tapao e e amu mau te taata i roto i te Basileia o te Atua:

<sup>15</sup> “Ka koa te tangata e kai taro i te rangatiratanga o te Atua!” ( Luka 14:15 ).

I te mea ka kai nga tangata (i te wa kei te heke mai) i roto i te rangatiratanga o te Atua, ehara i te mea kua waiho noa i roto i o raatau ngakau i tenei wa, ahakoa nga whakamaoritanga / pohehe o te Luke 17:21 e whakaatu ana he rereke.

E tauturu paha te huriraa Moffatt o Luka 17:20-21 i te tahi mau taata ia taa:

<sup>20</sup> A, i te uinga a nga Parihi ki a ia, ko ahea te rangatiratanga o te Atua e puta mai ai, ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, E kore e tae mai te rangatiratanga o te Atua ki ta koutou e mahara ai ka kite koutou; <sup>21</sup> E kore ano tetahi e mea, Na, tenei, tenei: kei waenganui hoki ia koutou te rangatiratanga o te Atua. (Luka 17:20-21, Moffatt; hi'o atoa i te mau huriraa NASB e ESV)

A tapao na e te paraparau ra Iesu i te mau Pharisea tei ore i faafariuhia, i te pae tino e te haavare. “Ua parau atura Iesu ia ratou,”—na te mau Pharisea 'ia i ui ia Iesu i te uiraa. Kihai ratou i mohio ki a ia.

Tei roto anei ratou i te Ekalesia? Kao!

Kare ano a Ihu e korero ana mo te hahi ka tata. Kaore hoki ia i korero mo nga whakaaro i roto i te hinengaro me te ngakau.

a Ihu mo tana WHAKARANGI! Aita te mau Pharisea i ui Ia 'na no nia i te hoē ekalesia. Kaore ratou i mohio ki tetahi hahi o te Kawenata Hou ka timata. Kaore ratou i patai mo tetahi momo ahua ataahua.

Ki te whakaaro tetahi ko te EKALEZIA te rangatiratanga o te Atua - a ko te rangatiratanga o te Atua "i roto" i nga Parihi - kei roto ranei te EKALEZIA i roto i nga Parihi? Ko te tikanga kaore!

He tino whakahiato taua whakataua, e hara? Noa 'tu e te huri ra te tahi mau huriraa Porotetani i te hoē tuhaa o te Luka 17:21 "tei roto ia outou te Basileia o te Atua" (NKJV/KJV), e tae noa 'tu te Bibilia Katolika *New Jerusalem Bible* i te huriraa ma te tano e "te i roto ia outou te basileia o te Atua."

◊ Iesu te hoē i rotopu i te mau Pharisea. I teie nei, ua mana'o te mau Pharisea e te tiai ru nei ratou i te Basileia o te Atua. Engari i pohehe ratou. Ua faataa Iesu e e ere te reira i te hoē Basileia no te mau ati Iuda ana'e, mai ta ratou e mana'o ra (e ere atoa i te hoē ekalesia mai ta te tahi pae e tiaturi ra ). E ere te Basileia o te Atua i te hoē noa o te mau basileia taata e te ite-mata-hia ta te taata e nehenehe e tapao aore ra e ite, ma te parau e, "Teie, i ō nei"; aore ra "o te Basileia tera, i tera vahi."

Ua fanauhia o Iesu iho ei Arii no taua Basileia ra, mai ta 'na i parau ma te maramarama maitai ia Pilato ( Ioane 18:36-37 ). Kia mohio kei te whakamahi te Paipera i nga kupu "kingi" me te "rangatiratanga" (hei taurira, Daniel 7: 17-18 ,

23 ). Te tu ra te Arii o te Basileia o te Atua a muri a'e, i pihai iho i te mau Pharisea. Aita rā ratou i farii ia 'na ei arii no ratou ( Ioane 19:21 ). Ia ho'i mai oia, e patoi te ao ia 'na ( Apokalupo 19:19 ).

Ua haere o Iesu, i roto i te mau irava i muri nei i roto i te Luka 17, no te faataa i to 'na tae-piti-raa mai, i te taime e faatere ai te Basileia o te Atua i te mau fenua atoa (e haere noa i te Moffatt no te au maite i roto i teie pene):

<sup>22</sup> Ua parau atura oia i ta 'na mau pīpī: "Te vai nei te mau mahana e hinaaro ai outou e e hinaaro faufaa ore noa ia noaa te hoē mahana o te Tamaiti a te taata nei. <sup>23</sup> A ka mea te tangata, Na, tenei ia! Na, tenei ia! engari kua e haere atu, kua hoki e oma atu ki te whai ia ratou: <sup>24</sup> Ka rite hoki ki te uira e puta mai ana i tetahi taha o te rangi ki tetahi taha, ka pera ano te Tama a te tangata a tona ra. <sup>25</sup> Engari ko te tikanga tenei kia matua whakamanawanui ki nga mamae nui, kia whakakinongia ano hoki e tenei whakatupuranga. ( Luka 17:22-25 , Moffatt )

Ua faahiti Iesu i te uira e anapa ra, mai tei roto i te Mataio 24:27-31 , e faataa ra i to 'na tae-piti-raa mai no te faatere i te ao taatoa nei. Kare a Ihu e kii ana e kore e kitea e tana iwi i a ia ka hoki mai.

Eita te taata e ite Ia 'na mai to ratou Arii ( Apokalupo 11:15 ) e e aro ratou ia 'na ( Apokalupo 19:19 )! He tokomaha ka whakaaro ko Ihu te anataraiti. Aita Iesu i parau e tei roto te Basileia o te Atua i taua mau Pharisea ra—Ua parau oia ia ratou i te tahi atu mau vahi e eita ratou e tae i roto i te Basileia no to ratou haavare ( Mataio 23:13-14 ). Aita atoa Iesu i parau e o te Ekalesia te Basileia.

Ko te rangatiratanga o te Atua he mea ka taea e te tangata te TOMO - penei i te aranga o te hunga tika! Heoi ano, ko Aperahama me era atu patereareha kare ano i reira (cf. Hebrews 11:13-40).

Ua ite te mau pīpī e aita te Faatereraa arii a te Atua i roto ia ratou iho i taua tau ra, e e tia ia itehia te reira mai ta te Luka 17:21 e faaite ra:

<sup>11</sup> A, i a ratou e whakarongo ana ki enei mea, ka korerotia ano e ia tetahi atu kupu whakarite, no te mea e tata ana ia ki Hiruharama, a mo ratou i mea, ka puta wawe mai te rangatiratanga o te Atua (Luka 19:11).

### **Ua papu maitai te Basileia no a muri a'e**

E nafea oe e ite ai e te fatata maira te Basileia? Ei tufaa no te pahono i taua uiraa ra, ua tabula Iesu i te mau ohipa tohu (Luka 21:8-28) e ua haapii i muri iho:

<sup>29</sup> Tirohia te piki, me nga rakau katoa; <sup>30</sup> I te mea e pihi ana, na ka kite koutou, ka mohio kua tata te raumati. <sup>31</sup> Waihoki ko koutou, ina kite i enei mea e puta ana, ka mohio kua tata te rangatiratanga o te Atua (Luka 21:29-31).

Ua hinaaro Iesu ia pee to 'na nunaa i te mau tupuraa tohu no te ite afea te Basileia e tae mai ai. Ua parau Iesu i te tahi atu mau vahi i To 'na mau taata ia mataitai e ia haapao i te mau ohipa tohu (Luka 21:36; Mareko 13:33-37). Noa'tu te mau parau a Iesu, e rave rahi tei haamarirau i te mataitai i te mau ohipa o te ao nei i taahia i te tohu tohu.

I roto i te Luka 22 & 23, ua faaite faahou Iesu e e tupu te Basileia o te Atua a muri a'e a haapii ai oia:

<sup>15</sup> Nui atu toku hiahia kia kai tahi tatou i tenei kapenga i mua o toku mamae; <sup>16</sup> Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore ahau e kai ano i tena, kia tino rite ra ano i te rangatiratanga o te Atua. <sup>17</sup> Na ka mau ia ki te kapu, ka mutu te whakawhetai, ka mea, Tangohia tenei, tuwhaina ma koutou; <sup>18</sup> Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore ahau e inu i te hua o te waina, kia tae mai ra ano te rangatiratanga o te Atua." ( Luka 22:15-18 ).

<sup>39</sup> Na ko tetahi o nga kaimahi kino i ripekatia ngatahitia me ia i kohukohu ki a ia, i mea, Ki te mea ko te Karaiti koe, whakaorangia koe, whakaorangia hoki matou. <sup>40</sup> Na ka riri tona hoa ki a ia, ka mea ki a ia, Kahore ranei koe e wehi ki te Atua? Ko koutou hoki kei te tau te he me ia. <sup>41</sup> A ka tika ta matou korero, no te mea ka tika matou: ka rite ki ta matou mahi te utu mo matou, heoi kahore he he o tenei tangata. <sup>42</sup> Na ko tana meatanga ki a Ihu, E toku Ariki, kia mahara koe ki ahau ina haere mai koe i runga i tou rangatiratanga. <sup>43</sup> Ano ra ko Ihu ki a ia, He pono taku e mea nei ki a koe, Ko aianei koe noho ai ki ahau ki Pararaiha. ( Luka 23:39-43, Aramaic na roto i te reo Beretane )

Aita te Basileia o te Atua i tae oioi mai i to Iesu haapoheraahia mai ta Mareko e o Luka i faaite mai ia tatou:

<sup>43</sup> Ko Hohepa o Arimatia, he mema nui o te runanga, i tatari ano ia ki te rangatiratanga o te Atua, ka haere mai me te maia... (Mareko 15:43).

<sup>51</sup> No Arimatia oia, no te hoê oire ati Iuda, o te tia i atoa ra i te basileia o te Atua ( Luka 23:51 ).

I muri a'e i te tia-faahou-raa ( Korinetia 1, 15:50-55 ) e fanau-faahou-hia te mau Kerisetiano no te tomo i roto i te Basileia o te Atua, mai ta Ioane i papai:

<sup>3</sup> Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau hou, e kore ia e ahei te kite i te rangatiratanga o te Atua. <sup>4</sup> Ka mea a Nikorima ki a ia, Me pehea ka whanau ai te tangata i tona koroheketanga? E taea ranei te tuarua o nga haerenga ki roto ki te kopu o tona whaea, ka whanau ai? <sup>5</sup> Ka whakahoki a Ihu, ka mea, He pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau i te wai me te Wairua, e kore ia e ahei te tomo ki te rangatiratanga o te Atua (Ioane 3:3-5).

Ko te iwi o te Atua anake ka kite i te mutunga o te rangatiratanga o te Atua i muri i te mano tau.

I teie nei, ia taa maitai a'e e i muri a'e i to Iesu tia-faahou-raa, ua haapii faahou Oia no nia i te Basileia o te Atua:

<sup>3</sup> Ua faaite atoa oia ia 'na iho i muri a'e i to 'na mauuiraa ma te ora na roto i te mau tapao papu ore e rave rahi, i to ratou iteraahia e ratou i roto i na mahana e maha ahuru, e i te parauraa i te mau mea o te basileia o te Atua ( Ohipa 1:3 ).

**Te a'oraa matamua e te hopea ta Iesu i horoa, no nia Ya i te Basileia o te Atua! Ua haere mai Iesu ei vea no te haapii no nia i taua Basileia ra.**

Ua faaue atoa Iesu i te aposetolo Ioane ia papai no nia i te Basileia mileniuma o te Atua e vai mai i nia i te fenua nei. A hi'o na i ta 'na i faaue ia Ioane ia papai:

<sup>4</sup> I kite ahau i nga wairua o te hunga i poutoa mo te whakaatu mo Ihu, mo te kupu hoki a te Atua, kihai nei i koropiko ki te kararehe, ki tona whakapakoko ranei, kihai hoki i tango i tana tohu ki o ratou rae, ki o ratou ringa. Na ka ora ratou, ka kingi tahi me te Karaiti mo nga tau kotahi mano ( Apokalupo 20:4 ).

Ua haapii te mau Kerisetiano matamua e e vai mai te Basileia mileniuma o te Atua i nia i te fenua nei e e mono i te mau faatereraa o te ao mai ta te Bibilia e haapii ra (cf. Apokalupo 5:10, 11:15).

No te aha, mai te peu e mea faufaa roa te Basileia o te Atua, aita te rahiraa i faaroo i te reira?

Na te mea i kiia e Ihu he mea ngaro:

<sup>11</sup> Ka mea ki a ratou, Kua hoatu ki a koutou te matauranga ki te mea ngaro o te rangatiratanga o te Atua; engari ki te hunga o waho, he kupu whakarite nga mea katoa ( Mareko 4:11 ).

Ahakoa i tenei ra ko te rangatiratanga pono o te Atua he mea ngaro ki te nuinga me te nui o te mahere a te Atua (tirohia ano ta matou pukapuka kore utu, ipurangi i [www.ccoq.org](http://www.ccoq.org) te taitara: [Ko te MATE o te Mahere a te Atua He aha te Atua i Hanga ai tetahi mea? He aha koe i hanga ai e te Atua. ?](#) ).

A feruri atoa na i ta Iesu i parau e, e fatata mai te hopea (o te tau) i muri a'e i te poro-

haere-raa i te evanelia o te basileia na te ao  
atoa nei, ei ite.

<sup>14</sup> A ka kauwhautia tenei rongopai o te  
rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea  
whakaatu ki nga iwi katoa, a ko reira puta  
ai te mutunga ( Mataio 24:14 ).

Ko te kauwhau i te rongopai o te rangatiratanga o  
te Atua he mea nui, me whakatutuki i enei wa  
mutunga. He "kaupapa pai" na te mea e tuku ana i  
te tino tumanako ki nga mate o te tangata, ahakoa  
nga mea ka taea e nga kaiarahi torangapu te ako.

Mena ka whakaarohia e koe nga kupu a Ihu, me tino  
marama kei te kauwhau te hahi Karaitiana pono i  
taua rongopai o te rangatiratanga inaianei. Ko  
tenei hei kaupapa matua mo te Hahi. A kia pai ai  
tenei mahi, me whakamahi nga reo maha. Ko te mea  
tenei e kaha ana te Hahi *Tonu a te Atua ki te  
mahi*. Na reira i whakamaorititia ai tenei pukapuka  
ki nga reo maha.

I whakaako a Ihu ko te nuinga KAORE e whakaae ki  
tana ara:

<sup>13</sup> E tomo ma te kuwaha whaiti; he wharahi  
hoki te kuwaha, he whanui te ara, e tika ana  
ki te ngaromanga, a he tokomaha e haere ana  
ra reira. <sup>14</sup> He kuiti hoki te kuwaha, he kiki  
te ara e tika ana ki te ora, a he tokoiti te  
hunga e kite. ( Mataio 7:13-14 ).

Ko te rongopai o te rangatiratanga o te Atua e  
arahi ki te ora!

E mea anaanatae paha ia tapao e noa 'tu e e au ra  
e aita te rahiraa o te mau taata e parau ra e e  
Kerisetiano ratou e tau'a ore i te mana'o e te  
haafaufaa ra te Mesia i te pororaa i te evanelia  
o te Basileia o te Atua, ua taa pinepine te mau  
taata tuatapapa i te parau no nia i te faaroo e



te mau taata tuatapapa i te parau no teie nei ao  
e tera ta te Bibilia e haapii mau ra.

Teie râ, ua tiai o Iesu iho e ia haapii ta 'na  
mau pīpī i te evanelia o te Basileia o te Atua ( Luka 9:2 , 60 ). No te mea e niuhia te basileia  
no a muri a'e i nia i te mau ture a te Atua, e  
hopoi mai te reira i te hau e te ruperupe—e na te  
auraroraa i taua mau ture ra i teie nei tau e  
aratai i te hau mau ( Salamo 119:165; Ephesia  
2:15 ).

A ko tenei rongō pai o te rangatiratanga i  
mohiotia i roto i nga karaipiture o te Kawenata  
Tawhito.

### **3. Whakamate iaiaano he rewera ranei e taea ekoe hinga kiona waewae mete karanga?**

Te a'oraa matamua e te hopea a Iesu i tapaohia, o te pororaa 'ia i te evanelia o te Basileia o te Atua ( Mareko 1:14-15; Ohipa 1:3 ).

Ko te rangatiratanga o te Atua ko tetahi mea e tika ana kia mohio nga Hurai o te wa o Ihu i

tetahi mea e pa ana ki te korero i roto i o ratou karaipiture, e kiia nei e tatou ko te Kawenata Tawhito.

Ua haapii Daniela no nia i te Basileia

Ua papai te peropheta Daniela:

<sup>40</sup> Na, ko te wha o nga kingitanga ka rite ki te rino te kaha: he mea wawahi hoki te rino, e taea ano e ia nga mea katoa; ka rite ano ki te wawahi a te rino, ka wawahia e tera kingitanga, ka mongamonga; <sup>41</sup> Na, i kite na koe i nga raparapa, i nga matimati, he uku na te kaipokepoke tetahi wahi, he rino tetahi wahi, ka wehea te kingitanga; ka mau ano hoki te kaha o te rino i roto, ka pera ano me tau i kite ra i te rino e whakauruuru ana ki te uku uku. <sup>42</sup> Na, ko nga matimati o nga raparapa ra, he rino nei tetahi wahi, he uku tetahi wahi, ka pena ano te kingitanga, ka kaha tetahi wahi, ko tetahi wahi he pakarukaru. <sup>43</sup> Na, i kite na koe i te rino e whakauru ana ki te uku uku, na ka uru ano era ki nga uri tangata; e kore ia e piri tetahi ki tetahi, ka pera me te rino e kore nei e uru ki te uku. <sup>44</sup> Na i nga ra o enei kingi, ka whakaturia e te Atua o te rangi he kingitanga e kore e ngaro; e kore ano hoki te rangatiratanga e waiho ki tetahi atu iwi; ka wawahia, ka pau enei rangatiratanga katoa, ka mau tonu ake ake (Daniela 2:40-44).

<sup>18</sup> Otia ka riro te kingitanga i te hunga tapu a te Runga Rawa, ka mau ano hoki te kingitanga ki a ratou a ake ake. (Daniela 7:18).

<sup>21</sup> I titiro ahau; i whawhai ano taua haona ki te hunga tapu, a taea ana ratou e ia, <sup>22</sup> tae noa ki te taenga mai o te Tuaiho Onamata, a ka whakaritea he whakawa mo te hunga tapu a

te Runga Rawa, a ka tae te wa e riro ai te rangatiratanga o te hunga tapu. . (Daniela 7:21-22)

Mai ia Daniela, te haapii mai nei tatou e e tae mai te tau e haamou ai te Basileia o te Atua i te mau basileia o teie nei ao e e vai noa e a muri noa 'tu. Ua haapii atoa tatou e, e tuhaa ta te feia mo'a i roto i te fariiraa i teie basileia.

E rave rahi tuhaa o te mau parau tohu a Daniela no to tatou nei tau i te 21raa o te <sup>senekele</sup> .

A hi'o na i te tahi mau irava no roto mai i te Faufaa Apî:

<sup>12</sup> Na, ko nga haona kotahi tekau i kite ra koe, kotahi tekau era kingi, kahore ano kia whiwhi noa ki tetahi rangatiratanga; <sup>13</sup> Kotahi tonu te whakaaro o enei, ka hoatu ano e ratou to ratou kaha, to ratou mana ki te kararehe. <sup>14</sup> E whawhai ano enei ki te Reme, e taea ano ratou e te Reme: no te mea ko ia te Ariki o nga ariki, o te Kingi o nga kingi; e te feia i pihai iho Ia'na ra, ua piihia 'a, ua ma'itihia e te haapa'o maitai ». ( Apokalupo 17:12-14 ).

No reira, te kite nei tatou i roto i te Kawenata Tawhito me te Kawenata Hou te whakaaro ka puta te rangatiratanga o te whenua i te mutunga o nga wa tekau nga wahanga, a ka whakangaromia e te Atua, ka whakapumautia tona rangatiratanga.

Ua haapii Isaia no nia i te Basileia

Ua faaurua te Atua ia Isaia ia papai no nia i te tuhaa matamua o te Basileia o te Atua, te faatereraa hoê tausani matahiti tei piihia te mileniuma, mai teie te huru:

<sup>1</sup> Tera e puta ake he rakau i te take o Hehe, a ka puta ake he peka i roto i ona pakiaka.  
<sup>2</sup> Te vai ra te Varua o te Fatu i nia iho ia 'na, Te Varua o te paari e te ite, Te Varua o te a'o e te puai, Te Varua o te ite e te māta'u ia Iehova.

<sup>3</sup> Ko tana e whakaahuareka ai ko te wehi ki a Ihowa: e kore ano ia e whakawa i runga i ta ona kanohi e kite ai, e kore ano e whakawa i runga i ta ona taringa e rongo ai. <sup>4</sup> Engari ka whakawa ia mo nga rawakore i runga i te tika, ka whakawa ia i runga i te tika

mo te hunga mahaki o te whenua; Ka patua e ia te whenua ki te rakau o tona mangai, ka whakamatea ano e ia te tangata kino ki te manawa o ona ngutu. <sup>5</sup> Hei whitiki te tika mo tona hope, hei whitiki te pono mo tona hope.

<sup>6</sup> Ka noho tahi ano te wuruhi raua ko te reme, ka takoto tahi te reparo raua ko te kua koati; Ma te tamaiti nohinohi ratou e arahi.  
<sup>7</sup> Ka kai te kau raua ko te pea; Ka takoto ngatahi a ratou kua; A ka kai te raiona i te kakau witi, ka rite ki te kau. <sup>8</sup> Ka takaro te tamaiti ngote u ki te rua o te ahipi, a ka pa atu te ringa o te tamaiti kua whakamutua te kai u ki te nohoanga o te neke. <sup>9</sup> E kore ratou e tukino, e kore ano e whakamate puta noa i toku maunga tapu: no te mea ka kapi te whenua i te matauranga ki a Ihowa, ano ko nga wai e taupoko nei i te moana.

<sup>10</sup> Na i taua ra ko tetahi Putake o Hehe, ka tu hei kara ki nga iwi; Ka rapua hoki ia e nga tauwi, ka whai kororia ano tona okiokinga. (Isaia 11:1-10)

Ko te take i kii ai ahau ko te waahanga tuatahi, ko te waahanga tuatahi ranei o te rangatiratanga o te Atua, ko te wa tenei ka noho tinana (i mua i

te wa e heke iho ai te pa tapu, a Hiruharama Hou mai i te rangi, Apokalupo 21) a ka pumau kotahi mano tau. I whakapumautia e Ihaia te ahua tinana o tenei wahanga i a ia e haere tonu ana:

<sup>11</sup> I taua ra ka anga ano a Ihowa i te rua o nga wa, ki te whakahoki mai i nga morehu o tana iwi i mahue, i Ahiria, i Ihipa, i Patoro, i Kuhu, i Erama, i Hinara, i Hamata, i Hamata, i Ihipa. nga moutere o te moana.

<sup>12</sup> Ka whakaturia ano e ia he kara ki nga iwi, a ka huihuia mai te hunga o Iharaira i peia atu, ka whakaminea mai ano nga mea o Hura i marara atu, i nga pito e wha o te whenua. <sup>13</sup>

<sup>13</sup> Ka haere atu hoki te hae o Eparaima, ka hatepea atu ano hoki nga hoariri o Hura; E kore a Eparaima e hae ki a Hura, e kore ano a Hura e whakato i ki a Eparaima. <sup>14</sup> Engari ka rere iho ratou i runga i te pokohiwi o nga Pirihitini i te taha ki te hauauru; Ka pahuatia ngatahitia e ratou nga tangata o te rawhiti; Ka pa o ratou ringa ki runga ki a Eroma raua ko Moapa; a ka rongo nga tama a Amona ki a ratou. <sup>15</sup> Ka whakangaromia rawatia e Ihowa te arero o te moana o Ihipa; Ma tana hau kaha, ka ruru ia i tona ringa ki runga ki te awa, a ka patua e ia ki nga awa e whitu, a ka meinga nga tangata kia whiti i nga hu maroke. <sup>16</sup> A ka takoto he ara haerenga mai i Ahiria mo nga morehu o tana iwi ka mahue; ka rite ano ki to Iharaira i te ra i haere mai ai ia i te whenua o Ihipa. (Isaia 11:11-16)

Ua faauruhia atoa Isaia ia papai:

<sup>2</sup> Na tenei ake, kei nga ra whakamutunga, Ka whakapumautia te maunga i to Ihowa whare ki te tihi o nga maunga, ka whakanekheia ake ano ki runga i nga pukepuke; a ka rere nga iwi katoa ki reira. <sup>3</sup> Ka haere hoki nga iwi

maha, ka mea, Haere mai, tatou ka haere ki runga ki te maunga o Ihowa, ki te whare o te Atua o Hakopa; E haapii mai oia ia tatou i Ta 'na mau e'a, e e haere tatou na to 'na mau e'a." **No te mea ka puta mai te ture i Hiona**, me te kupu a Ihowa i Hiruharama. <sup>4</sup> E whakawa ia i waenganui i nga iwi, a he maha nga iwi e riria ai e ia; Ka patupatua e ratou a ratou hoari hei hea parau, a ratou tao hei mea tapahi manga; **E kore tetahi iwi e hapai hoari ki tetahi iwi, ka mutu ano ta ratou ako ki te whawhai.** ... <sup>11</sup> Ka whakaititia nga kanohi whakakake o te tangata, ka whakapikoa iho to te tangata whakakake, a ko Ihowa anake e whakanuia i taua ra. (Isaia 2:2-4, 11)

No reira, ka waiho hei wa utopia mo te rangimarie ki runga i te whenua. I te mutunga, ka noho tonu tenei, me Ihu te rangatira. No nia i te mau irava rau (Salamo 90:4; 92:1; Isaia 2:11; Hosea 6:2), te haapii ra te Talmud ati Iuda e 1 000 matahiti te maoro (Babylonian Talmud: Tractate Sanhedrin Folio 97a).

I whakahihiri ahau ki te tuhi i enei e whai ake nei:

<sup>6</sup> Kua whanau hoki he tamaiti ma tatou, kua homai he Tama ma tatou; A ka noho te kawanatanga ki runga ki tona pokohiwi. A ka huaina tona ingoa ko Whakamiharo, ko te Kaitohutohu, ko te Atua Kaha Rawa, ko te Matua Mutungakore, ko te Rangatira o te rangimarie. <sup>7</sup> E kore he mutunga o te nui haere o tona rangatiratanga, o tona rongo mau, ki runga ki te torona o Rawiri, ki runga ano i tona rangatiratanga, hei whakapumau i runga i te whakawa, i runga i te tika, aianeia ake tonu atu. Ma te ngakau nui o Ihowa o nga mano e taea tenei. (Isaia 9:6-7)

A tapao na e ua parau Isaia e e haere mai Iesu e haamau i te hoê basileia ma te hoê faatereraa. Noa 'tu e te faahiti ra te rahiraa o te feia e parau ra i te Mesia i teie irava, i te ava'e titema iho â râ i te mau matahiti atoa, te haamoe ra ratou e te tohu ra te reira hau atu i te parau e e fanauhia o Iesu. Te faaite ra te Bibilia e e faatereraa to te Basileia o te Atua e mau ture i nia i te mau taata, e na Iesu e faatere i te reira. Ua tohu Isaia, Daniela e te tahi atu i te reira.

Ua riro te mau ture a te Atua ei e'a no te here ( Mataio 22:37-40; Ioane 15:10 ) e e faaterehia te Basileia o te Atua i nia i taua mau ture ra. No reira te Basileia o te Atua, noa 'tu ehia rahiraa taata o te ao nei e hi'o ra i te reira, e niuhia 'ia i nia i te here.

### **Waiata me etahi atu**

E ere o Daniela e o Isaia ana'e ta te Atua i faauruhia ia papai no nia i te Basileia o te Atua e fatata maira.

Ua faauruhia Ezekielia ia papa'i e, te feia o te mau *opu* o Iseraela (eiaha te mau ati Iuda ana'e) tei purara i te tau o te ati rahi e haaputuputuhia i roto i te basileia mileniuma:

<sup>17</sup> Mo reira me ki atu, Ko te kupu tenei a te Ariki, a Ihowa: "Ka kohikohi ahau i a koutou i roto i nga iwi, ka huihui mai i nga whenua i whakamararatia atu ai koutou, a ka hoatu e ahau te whenua o Iharaira ki a koutou."<sup>17</sup> <sup>18</sup> Ka haere ano ratou ki reira; ka whakakahoretia ano e ratou nga mea whakarihariha katoa o reira, me nga mea anuanu o reira. <sup>19</sup> Na ka hoatu e ahau he ngakau kotahi ki a ratou, ka hoatu ano e ahau he wairua hou ki roto ki a ratou, ka tangohia hoki te ngakau kohatu i o ratou fakaulungāanga, a ka hoatu he ngakau fakaulungāanga ki a ratou, <sup>20</sup> Kia haere ai



ratou i runga i aku tikanga, ka pupuri i aku whakaritenga, mahia ratou; a hei iwi ratou maku, ko ahau hoki hei Atua mo ratou. <sup>21</sup> Ko te hunga ia kei te whai nei o ratou ngakau i te hiahia ki a ratou mea whakariharia, ki a ratou mea anuanu, ka utua e ahau a ratou mahi ki runga ki o ratou mahunga, e ai ta te Ariki, ta Ihowa. (Ezekiela 11:17-21)

Eita te huaai o te mau opu o Iseraela e haapurara faahou, e haapao rā ratou i te mau ture a te Atua e e faaea i te amu i te mau mea faufau (Levitiko 11; Deuteronomy 14).

A hi'o na i te mau Salamo i muri nei no nia i te parau apī maitai o te basileia o te Atua:

<sup>27</sup> E mahara nga pito katoa o te ao, a ka tahuri ki a Ihowa: ka koropiko ano nga hapu katoa o nga iwi ki tou aroaro. <sup>28</sup> No Ihowa hoki te rangatiratanga, ko ia ano te kawana i waenganui i nga iwi. ( Salamo 22:27-28 ).

<sup>6</sup> Pumau tonu tou torona, e te Atua, ake ake; He hepeta tika te hepeta o tou kingitanga. (Salamo 45:6)

Waiatatia ki a Ihowa he waiata hou. Waiata, e te whenua katoa ki a Ihowa. <sup>2</sup> Waiata ki a Ihowa, whakapaingia tona ingoa; Kauwhautia te rongopai o tana whakaoranga i tenei ra, i tenei ra. <sup>3</sup> Whakapuakina tona kororia i waenganui i nga tauwi, ana mahi whakamiharo i waenganui i nga iwi katoa. (Salamo 96:1-3; tirohia hoki 1 Paraleipomeno 16:23-24).

<sup>10</sup> E whakamoemititia koe, e Ihowa, e au mahi katoa: e whakapaingia e tou hunga tapu. <sup>11</sup> Ma ratou e korero te kororia o tou kingitanga, e korero tou kaha, <sup>12</sup> Kia mohiotia ai e nga tama a te tangata ana mahi nunui, me te kororia o te maruwehi o tona kingitanga. <sup>13</sup>

He kingitanga mutungakore tou  
rangatiratanga; kei nga whakatupuranga katoa  
tou rangatiratanga . ( Salamo 145:10-13 ).

He maha nga kaituhi o te Kawenata Tawhito i tuhi  
mo nga ahuatanga o te rangatiratanga (hei tauira,  
Ezekiel 20:33; Obadia 21; Mika 4:7).

No reira, i to Iesu haamataraa i te haapii i te  
Evanelia o te Basileia o te Atua, ua matau maitai  
to 'na feia i putuputu mai i te mana'o tumu.

#### **4. Tatou ekore haere mai ki tetahi tito noa hokonga ipāana ki tona heite kaiako tangata?**

Noa 'tu e e rave rahi o te ohipa ra mai te evanelia te parau apī maitai noa no nia i te taata o Iesu, te parau mau, ua haapii te mau pīpī a Iesu i te evanelia o te Basileia o te Atua. Tera te poroi ta Iesu i hopoi mai.

Ua papai te aposetolo Paulo no nia i te Basileia o te Atua e o Iesu:

♫ Na ka tomo ia ki te whare karakia, ka korero maia atu, e toru nga marama i kororerero ai, i kukume ai ki nga mea o te rangatiratanga o te Atua ( Ohipa 19:8 ).

<sup>25</sup> E teie nei, ua ite au e o outou atoa i poro haere i te basileia o te Atua i rotopu ia ratou ( Ohipa 20:25 ).

<sup>23</sup> A, ka oti te whakarite he ra ki a ia, he tokomaha i haere mai ki a ia ki tona whare; ... <sup>31</sup> **i te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, i te whakaako i nga mea o te Ariki, o Ihu Karaiti**, ma te maia, kahore he tangata e riria ana ( Ohipa 28:23, 31 ).

A tapao na e e ere te Basileia o te Atua no nia noa ia Iesu (noa 'tu e e tuhaa rahi roa o 'na), mai ta Paulo atoa i haapii no nia ia Iesu ma te taa e i ta 'na i haapii no nia i te Basileia o te Atua.

I huaina ano e Paora ko te rongopai o te Atua, engari ko te rongopai tonu o te rangatiratanga o te Atua:

<sup>9</sup> ... i kauwhau matou i te rongopai o te Atua ki a koutou... <sup>12</sup> Kia rite ta koutou haere ki ta te Atua nana nei koutou i karanga ki tona rangatiratanga, ki tona kororia. ( Tesalonia 1, 2:9, 12 ).

Ua pii atoa Paulo i te reira te evanelia a te Mesia ( Roma 1:16 ). Ko te "poroporoaki pai" a Ihu, te karere i whakaakona e ia.

Whakaarohia ehara i te rongopai noa mo te tangata o Ihu Karaiti, mo te whakaoranga whaiaro ranei. Ua parau Paulo i roto i te evanelia a te Mesia te haapa'oraa ia Iesu, To'na ho'iraa mai, e te haavaraa a te Atua:

<sup>6</sup> ... Ma te Atua e utu ki te hunga e whakararu ana i a koutou, <sup>7</sup> e hoatu ano ki a koutou e tukinotia ana he okiokinga ki a matou, ina whakakitenga mai te Ariki, a Ihu i te rangi me ana anahera kaha, <sup>8</sup> i roto i te mura ahi e

rapu utu ana i te hunga kahore e matau ki te Atua; ki te hunga hoki e kore e tahuri ki te rongopai o to tatou Ariki, o Ihu Karaiti. <sup>9</sup> E faautuahia ratou i te haamouraa mure ore i mua i te aro o te Fatu e i te hanahana o to 'na ra mana, <sup>10</sup> ia tae mai oia i taua mahana ra, ia haamaitahia i roto i to 'na ra feia mo'a, e ia haapopouhia e te feia atoa e faaroo ra, no te mea ta tatou i faaite. i whakaponohia i roto i a koutou (2 Thessalonians 1:6-10).

Te faaite ra te Faufaa Apî e te basileia o te hoê 'ia mea e noaa ia tatou, e ere i te mea tei ia tatou te reira i teie nei:

<sup>28</sup> te farii nei tatou i te hoê basileia e ore e aueue ( Hebera 12:28 ).

E nehenehe tatou e taa e e tia i ru i te riroraa ei melo no te Basileia o te Atua i teie nei, aita râ tatou i tomo taatoa i roto.

Ua haapapu maitai Paulo e eita te hoê taata e tomo i roto i te Basileia o te Atua ei taata tahuti, mai tei tupu *i muri a'e i* te tia-faahou-raa:

<sup>50</sup> Ko taku korero tenei, e oku teina, e kore e tau kia riro te rangatiratanga o te Atua i te fakaulungāanga, i te toto; e kore ano te pirau e riro i te pirau. <sup>51</sup> Na, he mea ngaro tenei ka korerotia nei e ahau ki a koutou, E kore tatou katoa e moe, engari ka whakaahua ketia tatou katoa. E tangi hoki te tetere, a ka whakaarahia te hunga mate, he mea piraukore, a ka whakaahuatia ketia tatou ( Korinetia 1, 15:50-52 ).

<sup>1</sup> Koia ahau ka ki atu nei ki a koe i te aroaro o te Atua, o te Ariki hoki, o Ihu Karaiti, mana nei e whakawa te hunga ora me

te hunga mate i tona putanga mai me tona rangatiratanga.

(Timoteo 2, 4:1).

Aita Paulo i haapii noa i te reira, tera rā, e horoa Iesu i te Basileia i te Atua te Metua:

<sup>20</sup> Ko tenei kua ara a te Karaiti i te hunga mate, kua waiho hei matamua mo te hunga kua moe. <sup>21</sup> Na te tangata nei hoki te mate, waihoki na te tangata te aranga o te hunga mate. <sup>22</sup> I roto hoki i a Arama ka mate katoa nga tangata, waihoki i roto ia te Karaiti ka whakaorangia katoatia. <sup>23</sup> Otiia ko tenei, ko tenei, i tona ake turanga; ko te Karaiti te matamua, muri iho ko te hunga a te Karaiti a tona taenga mai. <sup>24</sup> Ko reira te mutunga, ina oti te rangatiratanga te hoatu e ia ki te Atua Matua, ina whakakahoretia e ia nga rangatiratanga katoa, nga mana katoa, me nga mana. <sup>Kua</sup> takoto hoki te tikanga kia kingi ia, kia meinga ra ano e ia nga hoariri katoa ki raro i ona waewae. ( Korinetia 1, 15:20-25 ).

Ua haapii atoa Paulo e eita te feia parau-tia ore (te feia ofati i te faaueraa) e parahi i te Basileia o te Atua:

<sup>9</sup> Tena ranei kahore koutou i te matau, e kore te hunga whakahere he e whiwhi ki te rangatiratanga o te Atua? Kei whakapohehetia. E ore te taiata, e te haamori idolo, e te faaturi, e te tane, e te faaturi, <sup>10</sup> e te eiā, e te nounou, e te taero ava, e te faaino, e te haru, e ore e parahi i te basileia o te Atua ( Korinetia 1, 6:9-10 ).

<sup>19</sup> Na e marama ana nga mahi a te fakaulungāanga, ara: te puremu, te moepuku,

te poke, te moepuku, <sup>20</sup> te karakia whakapakoko, te makutu, te mauahara, te totohe, te hae, te riri, te hiahia ngakau, te tautohetohe, nga titorehanga, <sup>21</sup> te hae, te kohuru, te haurangi, ko te hari, me nga mea pena; o ta 'u e parau atu na ia outou na, mai ta 'u i parau atu ia outou i mutaa ihora, e ore te feia e rave i taua mau mea ra e parahi i te basileia o te Atua ( Galatia 5:19-21 ).

<sup>5</sup> Ua ite hoi outou i te reira , e ore roa te faaturu, te viivii, e te nounou tao'a, e haamori idolo hoi oia, e parahi i te basileia o te Mesia e te Atua ( Ephesia 5:5 ).

E mau ture ta te Atua e e titau oia ia tatarahapa i te hara ia nehenehe oia e tomo i To'na basileia. Ua faaara te aposetolo Paulo e eita te tahi pae e haapii e o te evanelia a Iesu te pahonora, te tahi atu rā:

<sup>3</sup> Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimarie mai i te Atua Matua, i to tatou Ariki hoki, i a Ihu Karaiti, <sup>4</sup> i tuku ia ia ano mo o tatou hara, kia whakaorangia ai tatou e ia i tenei ao kino, i runga i ta te Atua i pai ai, te Matua, <sup>5</sup> mona te kororia. mo ake tonu atu. Amine. <sup>6</sup> Miharo tonu ahau ki te hohoro o to koutou tahuri ke atu i te kaikaranga i a koutou i runga i te aroha noa o te Karaiti ki tetahi rongopai ke, <sup>7</sup> ehara nei i te rongopai ke atu; engari tera ano etahi e whakararuraru ana ia koutou, e mea ana kia whakaputaia ketia te rongopai o te Karaiti. <sup>8</sup> Otira, ahakoa ko matou, ko tetahi anahera ranei o te rangi, ki te kauwhau i te rongopai ki a koutou, i te mea rere ke i ta matou i kauwhau ai ki a koutou, kia kanga ia. <sup>9</sup> Kia rite ki ta matou i ki ai i mua, ka ki ano ahau inaianei, ki te puta ke te

kauwhau a tetahi ki a koutou i tera kua riro ia koutou, kia kanga ia. ( Galatia 1:3-9 ).

<sup>3</sup> E wehi ana ia ahau, kei pera me Iwi i whakawaia e te tinihanga o te nakahi, kei kumea atu o koutou whakaaro ki te he, kei mahue te tapatahi o te ngakau ki a te Karaiti. <sup>4</sup> Ki te mea hoki ka kauwhautia e te tangata e haere mai ana he Ihu ke atu i ta matou i kauwhau ai, ki te riro ranei i a koutou he wairua ke i te mea kare nei i riro ia koutou, he rongopai ke ranei ta koutou i whakaae ai; ( Korinetia 2, 11:3-4 ).

He aha te "atu" me te "rereke," he pono teka, he rongopai?

He maha nga wahanga o te rongopai teka.

I te nuinga, ko te rongopai teka ko te whakapono kaore koe e whai ki te whakarongo ki te Atua me te tino kaha ki te noho pono ki tana ara me te kii kei te mohio koe ki te Atua (cf. Matthew 7: 21-23). Ka whai whakaaro ki a ia ano.

Na te nakahi i whakapohehe a Iwi kia hinga mo te rongopai teka tata ki te 6000 tau ki muri (Genese 3)—a kua whakapono te tangata he pai ake to ratou mohio i to te Atua me te whakatau i te pai me te kino mo ratou ano. Ae, i muri i te taenga mai o Ihu, he maha nga wa i piri tonu ai tona ingoa ki nga rongopai teka - a kei te haere tonu tenei me te haere tonu ki te wa o te anataraiti whakamutunga.

I tenei wa i te wa o te Apotoro a Paora, ko te rongopai teka ko te tino Gnostic/Mystic ranunga o te pono me te he. I whakapono nga Gnostics ko te matauranga motuhake te mea e hiahia ana kia whiwhi matauranga wairua, tae atu ki te whakaoranga. Ua mana'o te mau Gnostics e aita e faufaa ta te tino i rave e ua patoi ratou i te auraroraa i te Atua i roto i te mau ohipa mai te



Sabati mahana hitu. Te hoê o taua feia faatere haavare ra o Simona Magus ia, tei faarahia e te aposetolo Petero ( Ôhipa 8:18-21 ).

Engari ehara i te mea ngawari

Te faaite ra te Faufaa Apî e ua haapii Philipa i te Basileia o te Atua:

<sup>5</sup> Na ko Piripi i heke atu ki te pa o Hamaria, a kauwhau ana ia te Karaiti ki a ratou. ... <sup>12</sup> Ua faaroo ratou ia Philipa a poro ai oia i te parau no te basileia o te Atua... (Te Ôhipa 8:5 , 12 ).

Ua haapii râ Iesu, Paulo e te mau pîpî e e ere i te mea ohie ia tomo i roto i te Basileia o te Atua:

<sup>24</sup> A ka kite a Ihu i tona pouri, ka mea, Ano te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua! <sup>25</sup> Erangi hoki te haere o te kamera ra te kowhao o te ngira he mea takoto noa i te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua.

<sup>26</sup> Na ka mea te hunga i rongo, Ko wai ra e ora?

<sup>27</sup> Ôtira i mea ia, Ko nga mea e kore e taea e te tangata, ka taea e te Atua. ( Luka 18:24-27 ).

<sup>22</sup> "E tia ia tatou ia tomo i roto i te basileia o te Atua na roto i te mau ati e rave rahi ." ( Ôhipa 14:22 ).

<sup>3</sup> E tika ana kia whakawhetai matou ki te Atua i nga wa katoa mo koutou, e oku teina

he mea tika, no te mea e tupu nui ana to koutou whakapono, e hira ake ana hoki te aroha o tetahi, o tetahi o koutou tetahi ki tetahi, <sup>4</sup> i whakamanamana ai matou ki a koutou i roto i nga hahi a te Atua, mo to koutou manawanui, mo to koutou whakapono i roto i o koutou whakato'i katoa, i nga tukinotanga hoki e whakaririka kau ana koutou; <sup>5</sup> He tohu tenei mo te tika o ta te Atua whakawa, kia kiia ai koutou he tau mo te rangatiratanga o te Atua, e mamae nei koutou; <sup>6</sup> I te mea e mea tia i te Atua ia tahoo atu i te ati i te feia e haapeapea ra ia outou, <sup>7</sup> e ia horoa mai i te taata e peapeapea ra i te faaearaa i pihai iho ia matou ia heheuhia mai te Fatu ra o Iesu mai te ra'i mai e ta 'na mau melahi puai, (2 Tesalonia 1:3-7).

No te mau fifi, o te tahi noa tei piihia e tei maitihia i teie nei tau no te riro ei melo no te reira ( Mataio 22:1-14; Ioane 6:44; Hebera 6:4-6 ). E piihia te tahi atu i muri a'e, mai ta te Bibilia e faaite ra e "te feia i hapa te aau ra, e noaa ia te ite, e te feia i amuamu ra, e haapii ia i te parau." (Isaia 29:24).

Ua haapii te Aposetolo Petero e, e mea mure ore te basileia, e e mea ti'a ia haapa'o-maite-hia te evanelia a te Atua ia ore ana'e te haavaraa:

<sup>10</sup> Na, e oku teina, kia puta to koutou uaua ki te whakau i to koutou karangatanga, i to koutou whiriwhiringa: ki te mahi hoki koutou i enei mea, e kore rawa koutou e he; <sup>11</sup> No te mea e na reira outou i te tomo rahi i roto i te basileia mure ore o to tatou Fatu e te Faaora o Iesu Mesia ( Petero 2, 1:10-11 ).

<sup>17</sup> Ko te wa hoki tenei e timata ai te whakawa ki te whare o te Atua; a ki te mea kei a tatou te tuatahi, he aha te mutunga o te

hunga e kore e tahuri ki te rongopai o te Atua? ( Petero 1, 4:17 ).

Te mau buka hopea o te Bibilia e te Basileia

Te haapii ra te Bibilia e "e aroha te Atua" ( Ioane 1, 4:8, 16 ) e o Iesu te Atua ( Ioane 1:1, 14 )—E Aarii aroha to te Basileia o te Atua e e turu ta 'na mau ture i te here, eiaha rā te riri. (Cf. Apokalupo 22:14-15).

Te faaite atoa ra te Bibilia e e tono te Atua i te hoē melahi o te poro i te evanelia mure ore o te basileia o te Atua ( Apokalupo 14:6-7 ) e i muri iho, te tahi atu melahi no te faaite e noa 'tu to 'na huru rahi, ua topa o Babulonia ( Apokalupo 14:8-9 ). E riro teie mau poroi ei mau haapapuraa no te evanelia ta to te ao i farii na mua 'e ei ite e e riro hoi ei tumu no te "feia rahi roa" o te haere mai i te Atua i te hopea ra ( Apokalupo 7:9-14 ). Kaore i rite ki te mana whakamutunga o Papurona ka ara ake ka hinga (cf. Apokalupo 18:1-18), ko te wahanga whakamutunga o te rangatiratanga o te Atua ka mau tonu:

15 Na ka whakatangi te whitu o nga anahera, a ka puta mai nga reo nunui i te rangi, e mea ana, Kua riro nga rangatiratanga o tenei ao hei rangatiratanga mo to tatou Ariki, mo tana Karaiti, a ka kingi ia ake ake. ( Apokalupo 11:15 ).

Ka kingi a Ihu i roto i te rangatiratanga! E te faaite ra te Bibilia e piti o ta 'na mau i'oa:

16 He ingoa ano tona kua oti te tuhituhi ki runga ki tona kakahu, ki tona huhu, KŌ TE KINGI Ō NGA KINGI, KŌ TE ARIKI Ō NGA ARIKI (Revelation 19:16).

Ō Iesu ana'e anei te faatere? Whakaarohia tenei waahanga:

<sup>4</sup> Na ka kite ahau i nga torona, a noho ana ratou i runga, a ka tukua te whakawa ki a ratou. I kite ano ahau i nga wairua o te hunga i poutoa hei whakaatu mo Ihu, mo te kupu hoki a te Atua, kihai nei i koropiko ki te kararehe, ki tona whakapakoko ranei, kahore ano hoki i mau tana tohu ki o ratou rae, ki o ratou ringa. Na ka ora ratou, ka kingi tahi me te Karaiti, kotahi mano tau. .  
 . <sup>6</sup> Hari tonu, tapu tonu te tangata he wahi nei tona i te aranga tuatahi. Kare o ratou mana i runga i te rua o te mate, mari ra ka riro ratou ei taunga na te Atua e na te Mesia, e ka tutara ratou ma Ietu e okotai tauatini mataiti ( Apokalupo 20:4 , 6 ).

E faatiahia mai te mau Kerisetiano mau no te faatere e te Mesia hoê tausani matahiti! No te mea e vai te basileia e a muri noa 'tu ( Apokalupo 11:15 ), area taua faatereraa i faahitihia ra, hoê noa tausani matahiti. No reira vau i faahiti ai i te reira na mua 'e te tuhaa matamua o te basileia—te pae tino, te mileniuma, te tuhaa taa ê atu i te tuhaa hopea, hau atu i te pae varua.

Ua tabulahia te tahi mau ohipa i roto i te Buka a te Apokalupo mai tei tupu i rotopu i te mau mileniuma e te hopea o te Basileia o te Atua:

<sup>7</sup> E ia hope na matahiti hoê tausani, e tuuhia 'tu Satani i roto i to 'na tapearaa <sup>8</sup> e e haere oia e haavare i te mau fenua i na poro e maha o te fenua nei, ia Goga e ia Magoga, ia haaputuputu ia ratou i te tama'i: te onepu o te moana. ... <sup>11</sup> ¶ A ka kite ahau i tetahi torona nui, ma, i tetahi hoki e noho ana i runga, rere ana te whenua me te rangi i tona kanohi. A kahore he wahi i kitea mo ratou. <sup>12</sup> I kite ano ahau i te hunga mate, i te hunga nunui, i te hunga ririki, e tu ana i te aroaro o te Atua, na kua whakatuwheratia nga pukapuka. Na kua

whakatuwheratia tetahi atu pukapuka, ko te  
pukapuka o te ora. Na ka whakawakia te hunga  
mate e rite ana ki a ratou mahi, ki nga mea  
i tuhituhia ki nga pukapuka. <sup>13</sup> I tukua mai  
hoki e te moana te hunga mate i roto ia ia,  
i tukua mai ano e te mate raua ko te reinga  
te hunga mate i roto ia raua. Na ka  
whakawakia ratou, tenei, tenei, me tana mahi  
ano. <sup>14</sup> Na ka panga te mate me te po ki te  
roto ahi. Ko te mate tuarua tenei. <sup>15</sup> E tei  
ore i itea tei papaihia i roto i te buka  
ora, ua hurihia ia i roto i te roto auahi (   
Apokalupo 20:7-8, 11-15 ).

Te faaite ra te Buka a te Apokalupo e te vai ra  
te hoê tuhaa i muri a'e i muri a'e i te hoê  
tausani matahiti faatereraa e i muri a'e i te  
piti o te poheraa:

<sup>1</sup> ¶ Na i kite ahau i te rangi hou, i te  
whenua hou: kua pahemo hoki te rangi  
tuatahi, me te whenua tuatahi. Kua kore ano  
he moana. <sup>2</sup> I kite ano ahau, a Hoani, i te pa  
tapu, i Hiruharama hou, e heke iho ana i te  
rangi i te Atua, rite rawa, ano he wahine  
marena hou kua oti te whakapaipai mo tana  
tane. <sup>3</sup> A ka rongo ahau i te reo nui no te  
rangi e mea ana, Na, kei nga tangata te  
tapenakara o te Atua, a ka noho ia ki a  
ratou, a hei iwi ratou mana. Ka noho tonu te  
Atua ki a ratou, ka waiho hei Atua mo ratou.  
<sup>4</sup> Ka murua hoki e te Atua nga roimata katoa  
io ratou kanohi; kore ake he mate, kahore he  
pouri, kahore he aue. Kare hoki he mamae, no  
te mea kua pahemo nga mea o mua. ( Apokalupo  
21:1-4 )

<sup>1</sup> Na ka whakakitea mai e ia ki ahau he awa  
wai ora, piata tonu me te karaihe, e puta  
mai ana i te torona o te Atua raua ko te  
Reme. <sup>2</sup> I waenganui o tona ara, i tetahi  
taha, i tetahi taha o te awa, ko te rakau o  
te ora, kotahi tekau ma rua ona hua, e hua

ana te rakau o tenei rakau, o tenei marama, i tenei marama. Ko nga rau o te rakau hei whakaora i nga iwi. <sup>3</sup> A kore ake he kanga i muri nei : ko reira ano hoki te torona o te Atua raua ko te Reme; a ka mahi ana pononga ki a ia. <sup>4</sup> E kite ratou i tona mata, ka mau hoki tona ingoa ki o ratou rae. <sup>5</sup> A kore ake o reira po: kore ake o ratou rama me te marama o te ra: e whakamaramatia ana hoki ratou e te Ariki, e Ihowa. A ka kingi ratou ake ake. ( Apokalupo 22:1-5 )

A hi'o na i teie faatereraa, tei *muri a'e i* te hoê tausani matahiti, tei roto te mau tavini a te Atua e e vai noa e a muri noa 'tu. Ko te Pa Tapu, kua oti te whakarite ki te rangi, ka mahue i te rangi, ka heke iho ki te whenua. Ko te timatanga tenei o te wahanga whakamutunga o te rangatiratanga o te Atua. He wa karekau he mamae, he mamae ranei!

E parahi te feia mārū i te fenua ( Mataio 5:5 ) e te mau mea atoa ( Apokalupo 21:7 ). E maitai a'e te fenua, e tae noa 'tu te Ōire Mo'a e vai ra i nia iho, no te mea e faaohipahia te mau haerea o te Atua. Kia mohio koe:

<sup>7</sup> Kare he mutunga o te nui o tana kawanatanga me te rangimarie (Isaia 9:7).

Papu maitai e tupu te maraaraa i muri a'e i te haamataraa te tuhaa hopea o te Basileia o te Atua a auraro ai te taata atoa i te faatereraa a te Atua.

He wa tino ataahua tenei:

<sup>9</sup> Engari ko te mea ia i tuhituhia, Kare te kanohi i kite, kare ano te taringa i rongo, kare ano i tapoko ki te ngakau o te tangata nga mea kua rite i te Atua mo te hunga e aroha ana ki a ia. <sup>10</sup> Ua faaite mai rā te

Atua i te reira ia tatou na roto i to 'na  
Varua ( Korinetia 1, 2:9-10 ). He wa tino  
pai! E faatupu te Basileia o te Atua i te  
hoê oraraa maitai a'e e a muri noa 'tu.  
Kaore koe e hiahia kia whai waahi koe?

## 5. Kore tenei kia titiro ki te he kerēme ki te waiho i te Atua eoititiro ki ngaurai hohenga?

Ua mana'o anei te mau orometua matamua no te Mesia e e tia ia ratou ia poro i te evanelia o te hoê Basileia mau o te Atua?

Ae.

Tau matahiti i teie nei, i roto i te hoê oreroraa parau i horoahia e te Orometua haapii ra o Bart Ehrman no te Fare haapiiraa tuatoru no North Carolina, ua faahiti pinepine oia, e ma te tano, e taa ê atu i te rahiraa o te feia e parau ra e e Kerisetiano ratou i teie mahana, ua poro Iesu e Ta 'na mau pīpī matamua i te Basileia o te Atua. Noa 'tu e mea taa ê roa te taa-ê-raa o te taote Ehrman no nia i te Kerisetianoraa i to te Ekalesia *tamau* a te Atua, e farii tatou e o te



evanelia o te basileia ta Iesu iho i poro e ta  
'na mau pīpī i tiaturi. mohio ki tena.

Ko te Tuhituhi me te Kauwhau o te Kawenata Hou o  
muri mai i te Kawenata Hou

Ua riro te Basileia o te Atua ei tuhaa faufaa roa  
o tei parauhia e "te a'oraa Kerisetiano taatoa  
tahito roa 'e i ora mai" (Holmes MW Ancient  
Christian Sermon. The Apostolic Fathers: Greek  
Texts and English Translations, 2nd ed. Baker  
Books, Grand Rapids, 2004, wh. 102). Te vai ra i  
roto i teie *A'oraa Kerisetiano tahito* teie mau  
parau no nia i te reira:

5:5 Na , e matau ana koutou, e oku teina, he  
mea iti noa to tatou noho ki te ao  
fakaulungāanga, engari he mea nui, he mea  
whakamiharo te kupu whakaari a te Karaiti:  
okioki atu ki te rangatiratanga e haere mai  
ana, ki te ora tonu.

Ko te korero i runga ake nei e whakaatu ana ehara  
te rangatiratanga i tenei wa, engari ka haere mai  
a ka mau tonu. I tua atu, ko tenei korero tawhito  
e kii ana:

6:9 Na, ki te kore e taea e nga tangata tika  
penei te whakaora i a ratou tamariki i runga  
i a ratou mahi tika, he aha ta tatou eu ai  
mo te tomo ki te rangatiratanga o te Atua ki  
te kore tatou e pupuri i to tatou iriiringa  
kia ma, kia pokekore? Ko wai ranei hei  
kaikorero mo tatou ki te kahore e kitea he  
tapu, he mahi tika? 7:6 Na , kia aroha tatou  
tetahi ki tetahi, kia tapoko katoa ai tatou  
ki te rangatiratanga o te Atua. 11:7 No reira,  
mai te mea ua ite tatou i te mea tia i mua i  
te aro o te Atua, e tomo 'a tatou i roto i  
to 'na basileia e e farii tatou i te mau  
parau fafau "aore i faarohia e te tari'a,  
aore hoi i hi'ohia e te mata, e aore hoi i  
mana'ohia e te aau o te taata nei".

12:1 Na, kia tatari tatou ki te rangatiratanga o te Atua i tenei haora, i tenei haora, i runga i te aroha, i te tika, kahore hoki tatou e mohio ki te ra e puta mai ai te Atua. 12:6 Ka mea ia, Ka tae mai te rangatiratanga o toku Matua.

Te faaite ra te mau parau i nia nei e te hinaarohia ra te here na roto i te oraraa tano, aita ā tatou i tomo i roto i te Basileia o te Atua, e e tupu te reira i muri a'e i te mahana o te faraa mai o te Atua-oia hoi i muri a'e i to Iesu ho'iraa mai. Ko te rangatiratanga o te Matua me te rangatiratanga ehara i a Ihu anake.

He mea whakamiharo ko te kauhau Karaitiana tawhito rawa atu kua tukua e te Atua kia ora, e whakaako ana i te rangatiratanga o te Atua e whakaakona ana e te Kawenata Hou me te Hahi *Haere tonu* a te Atua i tenei wa (ka taea pea mai i te Hahi a te Atua, engari ko te iti o taku mohiotanga ki te reo Kariki ka whakawhāitihia taku kaha ki te whakaputa korero pakari ake).

Nga Rangatira o te Hahi o te Rautau Tuarua me te Rongopai o te rangatiratanga

Me tohu i te timatanga o te rau tau 2 ko Papias, he tangata, he whakarongo ki a Hoani me tetahi hoa o Polycarp, i kiia he tapu e nga Katorika Roma, i whakaako i te rangatiratanga o te mano tau. Ua papai o Eusebius e ua haapii o Papias :

... e vai mai te hoē mileniuma i muri a'e i te ti'a-faahou-raa mai te pohe mai, ia haamauhia te faatereraa taata iho a te Mesia i ni'a i te fenua nei. (Nga kongakonga o Papias, VI. A hi'o atoa Eusebius, Aamu o te Ekalesia, Buka 3, XXXIX, 12)

Papias he wa tino nui tenei:

He pera ano, [I kii ia] he witi e hua mai  
kia tekau

mano nga puku, kia kotahi tekau mano nga  
witi o ia puku, kia kotahi tekau pauna  
paraoa maramara, parakore, paraoa pai katoa;  
kia rite ano te ahua o nga aporo, nga  
kakano, me te tarutaru; e te mau animala  
atoa, e amu ana'e i te mau tao'a o te fenua  
nei, ia vai hau e te au maite, e ia auraro  
maitai i te taata. " [Na Papias , te hoē  
taata no tahito ra tei faaite i te faaiteraa  
no nia i teie mau mea, e taata faaroo oia ia  
Ioane e e hoa no Polycarp, i roto i te maha  
o ta 'na mau buka; e rima hoki nga pukapuka  
nana i tito...] (Nga kongakonga o Papias ,  
IV)

*Te na ô ra te rata i muri a'e i te Faufaa Apî i  
to Korinetia e:*

<sup>42:1-3</sup> Ua farii te mau Aposetolo i te Evanelia  
no tatou mai te Fatu ra ia Iesu Mesia; I  
tonoa mai a Ihu Karaiti e te Atua. Ina, no  
te Atua a te Karaiti, ko nga apotoro hoki no  
te Karaiti. Koia raua i haere mai i ta te  
Atua i pai ai i runga i te tikanga i  
whakaritea. Na, i te mea ka riro mai i a  
ratou te kupu whakahau, ka tino u rawa, he  
mea na te aranga mai o to tatou Ariki, o Ihu  
Karaiti, he mea whakau i runga i te kupu a  
te Atua, i runga ano i te tino u o te Wairua  
Tapu, ka haere atu ratou me te rongopai, ara  
ka haere mai te rangatiratanga o te Atua.

Ko Polycarp of Smyrna he kaiarahi Karaitiana  
tuatahi, he akonga ia na Hoani, ko te  
whakamutunga o nga apotoro tuatahi i mate.  
Polycarp c. 120-135 AD i whakaako :

Ka koa te hunga rawakore, me te hunga e  
whakatoia ana mo te tika: no ratou hoki te  
rangatiratanga o te Atua. (Polycarp. Letter

to the Philippians, Upoko II. Mai i *Ante-Nicene Fathers, Volume I* na Alexander Roberts & James Donaldson i fakaulungāanga. Putanga Amerika, 1885)

ta 'na ra hanahana ... te wairua; " E te feia faaturi, e te taiata, e te hamani ino ia ratou iho, e ore ratou e parahi i te basileia o te Atua, " e te feia atoa e rave i te mau mea au ore e te au ore. (ibid, Upoko V)

Na, kia mahi tatou ki a ia i runga i te wehi, i te wehi, ki te pera ano me tana i whakahau mai ai ki a tatou, me ta nga apotoro hoki i kauwhau ai i te rongopai ki a tatou, me nga poropiti i korero i mua i te haerenga mai o te Ariki. (ibid, Upoko VI)

Mai ia vetahi ē i roto i te Faufaa Apī, ua haapii o Polycarp e, te feia parau-tia, eiaha te feia ofati ture, e parahi i te Basileia o te Atua.

Ko nga korero e whai ake nei i kiihia na Polycarp i ako:

Na i to muri iho hapati ka mea; 'Whakarongo mai ki taku kupu whakahau, e nga tamariki aroha a te Atua. I whakaoati ahau i a koutou i te wa e noho ana nga episekopo, a inaianei ka whakahau ano ahau ki a koutou katoa kia haere i runga i te whakapaipai, i te tika i runga i te ara o te Ariki... *Kia mataara, kia noho rite ano, kei taimaha o koutou ngakau, ki te ture hou . mo te aroha tetahi ki tetahi, ka puta ohore mai tona taenga mai ano he uira tere, te whakawa nui a te ahi, te ora tonu, tona rangatiratanga kore mate. E te mau mea atoa i haapiihia e te Atua, ua ite outou, ia imi outou i te mau Papai i faauruahia, a papa'i i te pene a te Varua Maitai i roto i to outou aau, ia vai noa te mau faauerā i roto ia outou e ore e*

mou.' (Life of Polycarp, Chapter 24. JB Lightfoot, The Apostolic Fathers, vol. 3.2, 1889, pp. 488-506)

Melito o Sardis, he rangatira o te Hahi a te Atua, c. 170 AD, i whakaako:

Ko te ture hoki i puta mai i roto i te rongopai, i te mea tawhito i roto i te mea hou, i puta tahi mai i Hiona, i Hiruharama; e te ture i horoahia mai i roto i te aroha, e te hoho'a i roto i te hotu i oti, e te arenio i roto i te Tamaiti, e te mamoe i roto i te taata, e te taata i roto i te Atua...

Engari ko te rongopai i noho hei whakamarama mo te ture me ona

whakatutukitanga, i te mea ko te hahi te whare taonga o te pono...

Ko ia tenei nana tatou i whakaora mai i te pononga ki te herekore, i te pouri ki te marama, i te mate ki te ora, i te tukino ki te rangatiratanga mutungakore. (Melito . Homily on the Passover. Verses 7, 40, 68. Translation from Kerux : The Journal of Online Theology. <http://www.kerux.com/documents/KeruxV4N1A1.asp>)

No reira, i mohiotia te rangatiratanga o te Atua he mea pumau, ehara i te mea ko te Hahi Karaitiana, Katorika ranei o naianei me te ture a te Atua.

Ko tetahi atu tuhi i waenganui o te mutunga o te rau tau tuarua e whakahau ana i nga tangata ki te titiro ki te rangatiratanga:

No reira, kua tetahi o koutou e tinihanga , e titiro ki muri, engari kia hihiko te whakaaro ki te Rongopai o te rangatiratanga o te Atua. (Roman Clement. Recognitions, Buka X, Pene XLV. No roto mai i te mau metua tane Ante-Nicene, Buka 8. Na Alexander Roberts & James Donaldson i fakaulungāanga. Putanga Amerika, 1886)

Hau atu ā, noa 'tu e aita te reira i papaihia e te hoē i roto i te ekalesia mau, te papai i te afaraa o te piti o te senekele tei parauhia *Te Shepherd of Hermas* i roto i te huriraa a Roberts & Donaldson i te faaohiparaa i te parau ra "basileia o te Atua" ahuru ma maha taime.

te mau Kerisetiano mau, e tae noa 'tu e rave rahi o tei parau i te Mesia, i te tahi mea no nia i te Basileia o te Atua i te piti o te senekele.

Ua taa atoa i te taata mo'a katolika e i te pae hitia o te rā o Irenaeus e i muri a'e i te tia-faahou-raa, e tomo te mau Kerisetiano i roto i te Basileia o te Atua. A hi'o na i ta 'na i papai, c. 180 AD:

Ko te ahua hoki tenei o te hunga kua whakapono, kei roto tonu hoki i a ratou te Wairua Tapu i homai nei e ia i te iriiringa, e puritia ana e te tangata nana i tango, ki te haere ia i runga i te pono, i te tapu, i te tika, i te manawanui. No te mea he aranga to tenei wairua i roto i te hunga e whakapono ana, ka riro ano te tinana i te wairua, me te taha ano o taua wairua, i runga i te kaha o te Wairua Tapu, ka ara ake, ka tomo ki te rangatiratanga o te Atua . (Irenaeus, St., Pihopa o Lyon. He mea whakamaori mai i te reo Arameni na Armitage Robinson. Ko te Whakaaturanga o te Kauwhau Apototo, Upoko 42. Wells, Somerset, Oketopa 1879. I taia ki te SOCIETY FOR PROMOTING

CHRISTIAN KNOWLEDGE. NEW YORK: THE MACMILLAN  
(0, 1920).

Teophilus no Anetiohia:

Heoi ano taku korero mo tona pai; ki te kiia e ahau he rangatiratanga, engari ka whakahua ahau i tona kororia... Mehemea hoki i hanga e ia ia he mea matekore no te timatanga, kua waiho e ia hei Atua. ... Aita Oia i hamani ia'na i te tahuti ore e te mea tahuti noa, mai ta tatou i parau i nia nei, e nehenehe oia e rave i na mea e piti ra; na, ki te anga atu ia ki nga mea o te matekore, ki te pupuri i te whakahau a te Atua, ka riro ia ia he utu mo te matekore, a ka waiho hei Atua. ( Theophilus , To Autolycus , 1:3, 2:27)

Ua papai te taata mo'a katolika, o Hippolytus, i te omuaraa o te senekele toru:

E e farii outou i te basileia o te ra'i, o outou o tei ite i te Arii Tiretiera, i to outou parahiraa i teie nei oraraa. A ka waiho koe hei hoa mo te atuataka, hei hoa kainga mo te Karaiti, kia kore ai e whakamahia e te hiahia, e te hiahia, e kore ano e maumauria e te mate. He Atua hoki koe : ko nga mamae katoa hoki i oma ai koe i a koe i te tangata nei, i homai e ia ki a koe, no te mea no te mea i hanga e te tangata te ahua o to mate , otira ko nga mea katoa e rite ana ki ta te Atua hoatutanga, kua korerotia e te Atua kia hoatu ki a koe; kua whakatapua, kua whanau ki te matekore. (Hippolytus. Refutation of All Heresies, Pukapuka X, Upoko 30)

Ko te whainga mo te tangata ko te whakaatua i roto i te rangatiratanga o te Atua e haere mai nei.

## Nga Raruraru i te Rua Tuarua me te Tuatoru

Ahako te nui o te whakaae, i te rua o nga rautau, ka fakaulungāanga mai tetahi kaihautu whakahee i te ture ko Marcion te ingoa . Ua haapii Marcion i te ture a te Atua, te Sabati, e te Basileia mau o te Atua. Noa 'tu e ua faahapahia oia e Polycarp e te tahi atu mau taata, ua farerei oia i te Ekalesia no Roma no te hoē taime roa e mai te huru ra e e mana to 'na i reira.

I te rua me te toru o nga rau tau, ka timata nga tohunga korero ki Alexandria (Ihipa). E rave rahi feia faahoho'a tei patoi i te haapiiraa o te basileia e haere mai nei. A hi'o na i te parau no nia i te tahi o taua mau taata faahoho'a ra:

I whanau a Dionysius i roto i te whanau rangatira me te whai rawa i Alexandria, a i akona ki o raatau whakaaro. Ua faarue oia i te mau fare haapiiraa etene no te riro mai ei piahi no Origen, o ta 'na i manuia i roto i te tiaauraa i te fare haapiiraa catechetical no Alexandria...

Ko Clement, Origen, me te kura Gnostic e whakakino ana i nga whakaakoranga o nga korero tapu na roto i o raatau whakamaarama pohewa me te whakataurite... i whiwhi ratou i te ingoa "Allegorists." I whawhai a Nepos ki nga Kaitohutohu, me te kii ka tu he rangatiratanga o te Karaiti ki runga i te whenua...

Ua mārō o Dionysius i te mau pīpī a Nepos, e na roto i ta 'na parau... " te huru o te mau mea e vai ra i teie nei i roto i te basileia o te Atua." Ko te korero tuatahi tenei mo te rangatiratanga o te Atua e tu nei i tenei wa o nga hahi...



Ua a'ō o Nepos i ta ratou hape, ma te faaite e e ere te basileia o te ra'i i te hoē faahoho'araa, o te basileia mau rā o to tatou Fatu i roto i te tia-faahou-raa no te ora mure ore...

Na ko te whakaaro o te rangatiratanga ka puta mai i tenei ahuatanga o nga mea ka puta mai i roto i te kura Gnostic o Allegorists i Ihipa, AD 200 ki te 250, he rau tau ki mua i te wa i kiia ai nga episekopo o te rangatiratanga hei noho i te torona. ...

I whakaarohia e Clement te whakaaro o te rangatiratanga o te Atua hei ahuatanga o te matauranga hinengaro pono mo te Atua. Ua faataa o Origen i te reira mai te hoē auraa pae varua i hunahia i roto i te rata o te mau Papai . (Ward, Henry Dana. Te Evanelia o te Basileia: E ere no teie nei ao; E ere i teie nei ao; e haere mai rā i roto i te fenua i te ra'i ra, no te tia-faahou-raa mai te pohe mai e no te faaho'iraa mai i te mau mea atoa. Na Claxton i papai, Remsen & Haffelfinger , 1870, wh. 124-125)

No reira, a haapii ai te Episekopo Nepos i te Evanelia o te Basileia o te Atua, ua tamata te feia faahoho'a i te imi i te hoē maramarama hape, e ere i te mea papu. I ngana ano a Pihopa Apollinaris o Hierapolis ki te whawhai i nga he o nga kaikorero mo te wa ano. Ko te hunga pono i roto i te Hahi a te Atua i tu mo te pono o te rangatiratanga o te Atua puta noa i te hitori.

### **Ua haapii Herbert W. Armstrong i te Evanelia o te Basileia, Hau atu**

I te rau tau 20, ka tuhituhi a <sup>Herbert</sup> W. Armstrong kua mate:

No te mea ua *pato'i ratou i te evanelia a te Mesia. . .* , me whakakapi te ao i tetahi atu

mea hei whakakapi. Me hanga e ratou he *tinihanga!* No reira kua rongo tatou i te rangatiratanga o te Atua e kiia ana he korero noa - he whakaaro pai i roto i nga ngakau o te tangata - e whakaiti ana i te rangatiratanga o te Atua ki tetahi mea tino noa, kahore he mea pono! Ko etahi kua pohehe ko te "EKALESLIA" te rangatiratanga. . . Ua ite te peropheta Daniela, tei ora na e 600 matahiti hou te Mesia, e e basileia mau te basileia o te Atua—e faatereraa i nia i te fenua.

MAU TAATA i nia i te fenua nei . . .

I konei. . . ko te whakamaramatanga a te Atua mo te RANGATIRATANGA O TE ATUA: "I nga ra o enei kingi..."--e korero ana i konei mo nga matimati kotahi tekau, he rino tetahi wahi, he uku pakarukaru tetahi wahi. Tenei, na roto i te hono i te poropititanga ki a Daniela 7, me te Apokalupo 13 me te 17, e korero ana ki te UNITED STATES OF EUROPE hou e hanga nei inaianei. . . i mua i ou kanohi! Te faataa ra te Apokalupo 17:12 i te mau haamaramaramaraa e e riro te reira ei tahoêraa o te mau Arii Ahuru, e aore ra, o te mau arii e (Apo. 17:8) e faatia faahou mai i te Emepera Roma tahito . . .

Ia tae mai te Mesia, e haere mai oia ei Arii no te mau arii, e faatere i te fenua taatoa ( Apo. 19:11-16 ); e TONA RANGATIRATANGA--TE RANGATIRATANGA O TE ATUA --e ki ana a Raniera, KA MOU enei rangatiratanga katoa o te ao. Te na ô ra te Apokalupo 11:15 i te reira na roto i teie mau parau: "Ua riro te mau basileia o teie nei ao *ei basileia no to tatou Fatu, e no ta* ' na ra Mesia: e e arii oia e a muri noa 'tu"! Ko TE RANGATIRATANGA O TE ATUA tenei. Ko te mutunga tenei o nga kawanatanga o naianei--ae, tae noa ki te United States me nga iwi o Ingarangi. Ko

reira ratou hei rangatiratanga, hei KAWANATANGA, mo te Ariki, mo Ihu Karaiti, hei KINGI mo nga kingi o te whenua katoa. Ma tenei e tino marama ai ko te RANGATIRATANGA O TE ATUA he KAWANATANGA. I te mea he RANGATIRATANGA te Emepaea Karari--he RANGATIRATANGA hoki te Emepaea o Roma--he rangatiratanga ano hoki te rangatiratanga o te Atua. Ko te tango i te KAWANATANGA o nga IWI o te ao. I WHANAUHIA a Ihu Karaiti hei KINGI--he RANGATIRA! . . .

Ko taua Ihu Karaiti ano i haere i runga i nga pukepuke me nga raorao o te Whenua Tapu me nga huarahi o Hiruharama neke atu i te 1,900 tau ki muri ka hoki mai ano. Ka mea ia ka hoki mai ano. I muri a'e i to 'na faasatauro-raa-hia, ua faatia mai te Atua ia 'na mai te pohe mai i muri a'e e toru mahana e toru rui ( Mat. 12:40; Ohipa 2:32 ; I Kor. 15:3-4 ). I kake atu ia ki te Torona o te Atua. Ko te tari matua o te Kawanatanga o te Ao ( Ohipa 1:9-11; Heb. 1:3; 8:1; 10:12; Apo. 3:21 ).

Ko ia te "tangata rangatira" o te kupu whakarite, i haere ki te Torona o

Te Atua--te "fenua atea" --e faatoroahia ei Arii no te mau arii i nia i te mau fenua atoa, e e ho'i mai i te fenua nei ( Luka 19:12-27 ).

Tei te ra'i faahou â oia e tae noa 'tu i "te tau e faaho'ihia mai ai te mau mea atoa ra" ( Ohipa 3:19-21 ). Ko te *whakahokinga* ko te whakahoki mai ki tetahi ahuatanga o mua. I roto i tenei take, ko te whakahokinga mai o te kawanatanga a te Atua i runga i te whenua, me te whakahoki mai i te rangimarie o te ao, me nga tikanga utopia.

Te mau arepurepuraa o te ao nei, te mau tama'i e te mau mārōraa tei tupu i roto i te mau fifi rahi o te ao nei, ia ore te Atua e faaō mai, e ore roa te tino taata e ora ( Mat. 24:22 ). I te mutunga o te wa e roa ai te whakaroa i nga oranga katoa mai i tenei ao, ka hoki mai a Ihu Karaiti. I tenei wa ka haere mai ia hei Atua atua. Te haere mai nei oia ma te mana e te hanahana atoa o te Poiete e faatere ra i te ao taatoa nei. ( Mat. 24:30; 25:31 .) Te haere mai nei oia ei "Arii no te mau arii, e te Fatu o te mau fatu" ( Apo. 19:16 ), no te haamau i te faatereraa hau roa 'e o te ao nei e no te faatere i te mau nunaa atoa "ma te raau auri. " ( Apo. 19:15; 12:5 ) . . .

### **Kaore a te Karaiti e manakohia?**

Engari ka hamama te tangata i runga i te hari, ka powhiri mai ki a ia i runga i te tino harikoa me te ngakau nui - ka tae ano ki nga hahi o te Karaitiana tuku iho?

E kore ratou e! Ka whakapono ratou, no te mea ko nga minita teka a Hatana (II Kor. 11:13-15) kua tinihangatia ratou, ko ia te anatikaraiti. E riri te mau ekalesia e te mau nunaa i to 'na taeraa mai ( Apo. 11:15 e te 11:18 ), e e tamata mau te mau nuu faehau i te aro ia 'na no te haamou ia 'na ( Apo. 17:14 )!

E faaō te mau nunaa i roto i te tama'i rahi o te Tama'i Rahi III o te ao nei e fatata maira, e te aroraa i Ierusalema (Zek. 14:1-2) e i muri iho e ho'i mai ai te Mesia. Na roto i te mana teitei e "aro oia i taua mau fenua ra" e aro ra ia 'na (irava 3). E pau roa oia ia ratou ( Apo. 17:14 )! "E tia to 'na avae i taua mahana ra i nia i te mou'a Oliveta," i te hoē atea poto roa i te pae hitia o te rā o Ierusalema (Zek. 14:4).

(Armstrong HW. The Mystery of the Ages,  
1984)

Te parau ra te Bibilia e e ho'i mai Iesu e e upootia oia, e rave rahi rā te aro ia 'na (Apokalupo 19:19 ). He tokomaha ka kii (i runga i te mohiotanga pohehe o nga poropititanga o te Paipera, engari na te mea he poropiti teka me nga mea ngaro) ko Ihu te hokinga mai ko te anataraiti whakamutunga!

Ko nga mea e whai ake nei na Herbert Armstrong:

Ko te karakia pono--ko te pono o te Atua i whakakahangia i runga i te aroha o te Atua i homai e te Wairua Tapu...OIAI KAORE E KOREROtia mo te mohio ki te Atua me Ihu Karaiti--mo te mohio ki te TIKA--me te mahana o te AROHA o te Atua!...

Te mau haapiiraa a te Ekalesia mau a te Atua, o te "ora i te mau parau atoa" o te Bibilia...

Ka peka ke nga tangata i te huarahi ki te "hoa"--ko te ara o te aroha o te Atua.

HE HAWAI HOU ka mau i te whenua! (ibid)

Ko te TANGATA HOU ko te rangatiratanga o te Atua. Te parauraa e, e haere mai te nunaa apī e ia niuhia i ni'a i te here, o te hoē 'ia tuhaa rahi o te parau no te evanelia mau o te basileia ta Iesu e Ta'na mau pīpī i haapii. Tera te tahi mea ta matou i roto i te Ekalesia *tamau* a te Atua e poro nei.

Ua ite o Herbert Armstrong e te haapii ra o Iesu e ua patoi te totaiete taata, noa 'tu e te mana'o ra ratou e te hinaaro ra ratou e auraro, i te huru oraraa 'horoa', te e'a o te here. E au ra e

aita hoê a'e taata i taa maitai i te auraa o ta Iesu e haapii ra.

## **Ko te whakaoranga na roto ia Ihu he wahanga o te Rongopai**

I teie nei, te uiui nei te tahi pae o tei taio i te reira no nia i te poheraa o Iesu e to 'na tiaraa i roto i te faaoraraa. Ae, he wahanga tera o te rongopai i tuhia e te Kawenata Hou raua ko Herbert W. Armstrong.

Ko te Kawenata Hou e whakaatu ana ko te rongopai ko te whakaoranga na roto ia Ihu:

<sup>1b</sup> Kare hoki ahau e whakama ki te rongopai o te Karaiti: ko te kaha hoki ia o te Atua hei whakaora mo nga tangata katoa e whakapono ana, mo te Hurai ki mua, mo te Kariki ano hoki (Roma 1:1b).

<sup>4</sup> No reira ko ratou tonu te hunga i whakamararatia ki te kauwhau ki nga wahi katoa

te kupu. <sup>5</sup> Na ko Piripi i heke atu ki te pa o Hamaria, a kauwhau ana ia te Karaiti ki a ratou. ... <sup>12</sup> Otira i to ratou whakaponotanga ki a Piripi i a ia e kauwhau ana i nga mea o te rangatiratanga o te Atua, mo te ingoa hoki o Ihu Karaiti, ka iriiria nga tane me nga wahine. ... <sup>25</sup> E oti a'era to raua faaiteraa e te a'oraa i te parau a te Fatu, ho'i atura raua i Ierusalema, a poro ai i te evanelia i te mau oire iti e rave rahi o to Samaria. <sup>26</sup> Na ka korero tetahi anahera a te Ariki ki a Piripi... <sup>40</sup> I kitea a Piripi ki Ahota . Na ka haere ia, ka kauwhau ki nga pa katoa, a tae noa ia ki Hiharia. ( Ohipa 8:4 , 5, 12, 25, 26, 40 )

<sup>18</sup> Ka kauwhautia e ia a Ihu me te aranga ki a ratou. ( Ohipa 17:18 ).

<sup>30</sup> Na e rua tino tau i noho ai a Paora i roto i tona whare i utua, a whakamanuhiritia ana e ia te hunga katoa i haere mai ki a ia, <sup>31</sup> A maia tonu ia ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, ki te whakaako i nga mea o te Ariki, o Ihu Karaiti, kihai hoki i riria e tetahi. ( Ohipa 28:30-31 ).

A tapao na e tei roto te pororaa ia Iesu e te basileia. Te mea peapea, te erehia ra te hoê maramaramaraa tano no nia i te evanelia o te Basileia o te Atua i te mau haapiiraa a te mau ekalesia Heleni-Roma.

Inaha, no te tauturu ia tatou ia riro ei melo no taua basileia ra, ua here roa te Atua i te taata e ua tonono mai Oia ia Iesu ia pohe no tatou ( Ioane 3:16-17 ) e ua faaora ia tatou na roto i to 'na aroha ( Ephesia 2:8 ). E tuhaa te reira o te parau apî maitai ( Ohipa 20:24 ).

**Te Evanelia o te Basileia ta te ao e hinaaro ra, tera râ...**

Ko te mahi mo te rangimarie (Matthew 5: 9) me te mahi pai he whainganga whai hua (cf. Galatians 6:10). Teie râ, e rave rahi mau raatira o te ao nei, e tae noa 'tu te feia faaroo, te tiaturi nei e na te ohipa amui na te ao nei e hopoi mai i te hau e te ruperupe, eiaha râ te Basileia o te Atua. E noa 'tu e e noaa mai ia ratou te tahi mau manu'araraa i te pae tino, e ere noa ratou i te ore e manu'ia, te tahi o ta ratou mau tutavararaa a te taata nei e hopoi mai i te pae hopea o te palaneta Fenua i te pae hopea e e ore roa te orararaa e vai noa mai te peu e eita Iesu e ho'i mai no te haamau i To 'na Basileia. Ko nga tangata e fakaulungāanga ana i te whenua kaore he Atua he rongopai horihori me te teka (Salamo 127: 1).

He maha nga iwi o te ao e ngana ana ki te whakahiato i tetahi mahere a-ao Babulonia ahua-whakapono ki te whakatakoto i te ao hou i te rautau 21. He mea tenei kua whakahengia e te Hahi *Tonu* a te Atua mai i tona timatanga me te whakaaro ki te whakahe tonu. Mai i te wa i whakapohehe a Hatana i a Eva kia taka ki tetahi putanga o tana rongopai tata ki te 6000 tau ki muri (Genese 3), he maha nga tangata i whakapono he pai ake to ratou mohio i te Atua ki nga mea e pai ake ai ratou me te ao.

Ia au i te Bibilia, e titauhia te hoê raatira faehau i Europa (tei piihia te Arii no Apatoerau, tei pii-atoa-hia te animala o te Apokalupo 13:1-10) e te hoê raatira faaroo (i piihia te peropheta haavare, tei pii-atoa-hia te THE. anataraiti whakamutunga me te kararehe e rua-haona o Revelation 13: 11-17) i te pa o nga pukepuke e whitu (Revelation 17: 9, 18) ki te kawē mai i roto i te 'Babulonia' (Revelation 17 & 18) tikanga ao. Ahakoa e hiahia ana te tangata ki te hokinga mai o te Karaiti me te whakaturanga o tona rangatiratanga, he tokomaha o te ao e kore e aro ki tenei karere i te rautau 21 - ka whakapono tonu ratou ki nga momo putanga o te rongopai teka a Hatana. E farii râ to te ao i te hoê ite.

A haamana'o na ta Iesu i haapii:

14 A e kauwhautia tenei rongopai o te rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea whakaatu ki nga iwi katoa: ko reira puta ai te mutunga. ( Mataio 24:14 ).

A tapao na e e tae te evanelia o te basileia i te ao nei ei ite, ei reira te hopea e tae mai ai.

He maha nga take mo tenei.

Ko tetahi ko te hiahia o te Atua kia rongo te ao i te rongopai pono i mua i te timatanga o te Pawera Nui (e whakaatuhia ana ka timata i roto i



te Mataiao 24:21). Na, ko te karere o te rongopai he kaiwhakaatu me te whakatupato (cf. Ezekiel 3; Amos 3: 7). Ka nui ake nga huringa o nga Tauwi i mua i te hokinga mai o Ihu (Roma 11:25) me te nui o nga huringa ehara i te Tauwi (Roma 9:27) i mua i te hokinga mai o Ihu.

Ko tetahi atu ko te ngako o te karere ka rereke ki nga whakaaro o te Kararehe aranga ake, te Kingi o te mana o Te Tai Tokerau, me te Poropiti teka, te anataraiti whakamutunga. E fafau ratou i te hau na roto i te mau tutavaraa a te taata, tera rā e aratai te reira i te hopea (Matthew 24:14) me te whakangaromanga (cf. 1 Thessalonians 5:3).

No te mau tapao e te mau mea maere haavare e taaihia ra (2 Tesalonia 2:9), e maiti te rahiraa o te ao nei i te tiaturi i te hoē parau haavare (2 Tesalonia 2:9-12) eiaha rā i te poroi o te evanelia. No te mau faahaparaa tano ore i te Basileia o te Atua i te mileniuma a te mau Katolika Roma, te mau Orthodoxe no te pae Hitia o te rā, te mau Lutheran, e te tahi atu mau taata, e rave rahi o te parau hape e te poroi o te Evanelia mileniuma o te Basileia o te Atua o te evanelia hape i taaihia i te Anataraiti.

E poro te mau Kerisetiano haapao maitai no Philadelephia ( Apokalupo 3:7-13 ) i te evanelia o te basileia mileniuma e ma te faaite atoa i to te ao eaha ta te tahi mau raatira o te ao nei (tae noa i te animala e te Peropheta haavare) e rave.

Ka tautoko ratou ki te korero ki te ao i te korero ko te Kararehe, te Kingi o Te Tai Tokerau, me te Poropiti teka, te Anataraiti whakamutunga, ka whakangaro (me etahi o o ratou hoa) i te mutunga o nga USA me nga iwi o Ingarangi o Ingarangi, Canada, Auteralia, e Niu Zelani (Daniela 11:39) e i muri iti noa i te haamou ai ratou i te hoē pūpū Arabia/Ihometā

(Daniela 11:40-43), e ohipa ra ei mauhaa a te mau demoni ( Apokalupo 16:13-14 ), e i te pae hopea e aro ia Iesu Mesia i to 'na ho'iraa mai ( Apokalupo 16:14; 19:19-20 ). Te faaite ra te mau taata haapao maitai no Philadelephia ( Apokalupo 3:7-13 ) e te fatata maira te basileia milenia . Peneia'e e faatupu te reira i te mau vea e rave rahi e e tauturu te reira i te tupuraa o te Mataio 24:14 . Ko matou i roto i te Haahi *Haere tonu* a te Atua kei te whakarite pukapuka ( i roto i nga reo maha ), te taapiri atu ki nga paetukutuku, me te mahi i etahi atu huarahi hei whakarite mo te 'mahi poto' ( cf. Romans 9:28 ) ka arahi ki te whakatau a te Atua ko Matthew 24: 14 ua navai noa tei horoahia ei ite no te hopea e tae mai .

Ko te 'evanelia teka' e kauwhau ana i nga kaiarahi o te ao ( penei he momo rangatira 'hou' o Uropi me te pontiff kua taupatupatu ka *kii* he ahua o te Katorika ) e kore e pai ki tera-kaore ratou e hiahia kia ako te ao he aha nga mea ka tino kitea e ratou . mahi ( a kare pea e whakapono i te tuatahi, cf. Isaiah 10:5-7 ). Ko ratou, ko o raatai kaitautoko ranei, ka whakaakona he korero teka ka mau nga tangata pono o Philadelphia ki tetahi kaupapa whakahirahira ( millenarianism ) o te anatikaraiti e haere mai ana . Noa'tu te mau faahaparaa ta ratou e/e ta ratou mau pēpee e rave i nia i te mau taata faaroo no Philadelephia e te Ekalesia *tamau* a te Atua, e faatupu 'a i te hamani-ino-raa ( Daniela 11:29-35; Apokalupo 12:13-15 ). E aratai atoa te reira i te hopea-te haamataraa o te ati rahi ( Mataio 24:21; Daniela 11:39 ; a hi'o Mataio 24:14-15; Daniela 11:31 ) e tae noa 'tu i te hoê tau parururaa no te mau taata haapao maitai no Philadelephia . Karaitiana ( Apokalupo 3:10; 12:14-16 ).

E tamata te puua e te Peropheta hape i te haavīraa u'ana, te haavīraa u'ana i te pae faanavairaa faufaa, te mau tapao, te mau mea maere haavare, te taparahiraa taata, e te tahi

atu mau faaheporaa ( Apokalupo 13:10-17; 16:14; Daniela 7:25; Tesalonia 2, 2:9-10 ) no te fana'o i te mana. . Ka ui nga Karaitiana:

<sup>10</sup> "Kia pehea te roa, e Ihowa, e te tapu, e te pono, kia whakawa koe , kia utua ai o matou toto ki te hunga e noho ana i te whenua? ( Apokalupo 6:10 )

I te roaraa o te tau, ua uiui te nunaa o te Atua e, "Ehia maororaa e tae mai ai Iesu?"

Noa 'tu e aita tatou i ite i te mahana e te hora, te mana'o nei tatou e e ho'i mai Iesu (e te Basileia o te Atua i te haamauraahia te mileniuma) i te senekele 21<sup>niuhia</sup> i nia i te mau papairaa mo'a e rave rahi (ei hi'oraa Mataio 24:4-34; Salamo 90:4; Hosea 6: 2; Luka 21:7-36; Hebera 1:1-2; 4:4, 11; Petero 2, 3:3-8; Tesalonia 1, 5:4 ), te tahi mau tuhaa o ta tatou e ite nei i te tupuraa.

Ki te kore a Ihu e wawao, ka ngaro te ao katoa:

<sup>21</sup> E ati rahi hoi to taua taime ra, aitā 'ia ati mai te omuaraa mai ā o teie nei ao e tae roa a'enei i teie nei mahana, e e ore roa hoi e tupu a muri atu. <sup>22</sup> A, me i kahore aua ra i poroa i waenga, e kore tetahi fakaulungāanga e ora; otira ka whakaaroa te hunga whiriwhiri a ka poroa aua ra. ( Mataio 24:21-22 ).

<sup>29</sup> Na, muri iho i te whakapawera i aua ra, ka whakapouritia te ra, e kore ano hoki e titi te atarau. ka taka iho nga whetu o te rangi, ka ngaueue nga mea kaha o nga rangi. <sup>30</sup> Ko reira puta ai te tohu o te Tama a te tangata ki te rangi, a ka tangi nga hapu katoa o te whenua, a ka kite i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i nga kapua o te rangi me te kaha, me te kororia nui. <sup>31</sup> A, e tona

e ia ana anahera me te tetere tangi nui, a ka huihuia e ratou ana i whiriwhiri ai i nga hau e wha, i tetahi pito o te rangi puta noa ki tetahi pito. ( Mataiao 24:29-31 ).

Ko te rangatiratanga o te Atua te mea e hiahiatia ana e te ao.

## **Nga karere mo te rangatiratanga**

Eaha ta oe ohipa i roto i te Basileia?

I tenei wa, ki te mea he Karaitiana pono koe, me waiho koe hei karere mo taua mea. A hi'o na i ta te aporetolo Paulo i papai:

<sup>20</sup> Na, he karere matou na te Karaiti, me te mea ano ko te Atua tenei kei roto ia matou e tohe ana; ( Korinetia 2, 5:20 ).

<sup>14</sup> E tu ra, he mea whitiki o koutou hope ki te pono, kakahuria iho ano ko te tika hei pukupuku; <sup>15</sup> Mo runga ake i enei mea katoa e mau ki te whakangungu rakau o te whakapono, e taea ai e koutou te tinei nga matia muramura katoa a te wairua kino. <sup>17</sup> E mau hoki ki te ora hei potae, ki te hoari hoki a te Wairua, ara ki te kupu a te Atua; <sup>18</sup> Ma te inoi i nga wa katoa me nga inoi katoa, me te tohe, i roto i te Wairua, kia mataara tonu ki tenei mea, me te manawanui, me te tohe mo te hunga tapu katoa: <sup>19</sup> Mo ahau hoki, kia homai he kupu ki ahau, kia maia ai te puaki o toku mangai ki te whakaatu. te mea ngaro o te rongopai; <sup>20</sup> Ko tana karere nei ahau, he mea mekameka; kia maia ai ahau ki taua korero, kia rite ai taku korero ki te mea i tika. ( Ephesia 6:14-20 ).

He aha te karere? Kei a *Merriam-Webster* te whakamaramatanga e whai ake nei:

1 : he karere mana; *otira* : he kaihoko takawaenga o te taumata teitei kua whakamanahia ki tetahi kawanatanga kee, rangatira rangatira ranei hei kanohi noho mo tona ake kawanatanga, rangatira rangatira ranei, kua tohua ranei mo tetahi mahi takawaenga motuhake me te wa poto.

2 a : he mangai whai mana, he karere ranei

Mena he Karaitiana pono koe, he karere mana koe, mo te Karaiti! A hi'o na i ta te aposetolo Petero i papai:

<sup>9</sup> Ko koutou ia he whakatupuranga whiriwhiri, he tohungatanga kingi, he iwi tapu, he iwi motuhake mona, kia kauwhautia ai e koutou nga whakamoemiti o te kaikaranga ia koutou i roto i te pouri ki tona marama whakamiharo; <sup>10</sup> I mua ehara i te iwi, inaianei ia he iwi na te Atua, kihai nei i tohungia, inaianei ia ka tohungia. (Petero 1, 2:9-10)

Hei Karaitiana, me uru tatou ki tetahi iwi tapu.

Ko tehea iwi kua tapu inaianei?

Inaha, e ere roa 'tu te mau basileia o teie nei ao—e riro rā ratou i te pae hopea ei tuhaa no te Basileia o te Mesia ( Apokalupo 11:15 ). Ko te iwi o te Atua, ko tona rangatiratanga te mea tapu.

Ei vea, eita tatou e rave i te mau ohipa politita a te mau nunaa o teie nei ao. E tia rā ia tatou ia ora i te huru oraraa o te Atua i teie nei (a hi'o atoa i te buka tamoni ore e vai ra i [www.ccog.org](http://www.ccog.org) te i'oa: *Christians: Ambassadors for the Kingdom of God, Bible instructions on living as a Christian* ). Na roto i te na reiraraa, e haapii maitai a'e tatou no te aha te mau e'a o te Atua i maitai roa 'i, ia nehenehe tatou i roto i

To 'na basileia e riro ei arii e ei tahu'a e e faatere amui i te Mesia i nia i te fenua nei:

<sup>5</sup> I a ia i aroha mai ki a tatou, i horoi hoki i o tatou hara ki ona ake toto, <sup>6</sup> A meinga ana tatou e ia hei kingi, hei tohunga ki tona Atua Matua, ki a ia te kororia me te kaha ake ake. Amine. ( Apokalupo 1:5-6 )

<sup>10</sup> A meinga ana matou e koe hei kingi, hei tohunga ki to matou Atua; A ka kingi tatou ki runga ki te whenua. ( Apokalupo 5:10 )

Te hoê tuhaa o te reira a muri a'e, o te haapiiraa 'ia i te feia tahuti i tera taime ia haere na te e'a o te Atua:

<sup>19</sup> Tera hoki te iwi e noho ki Hiona, ki Hiruharama; heoi ano o koutou tangi. Ka tino aroha ia ki a koe, ki tou reo e tangi ana; Ka rongo ia, ka whakahoki kupu mai ia ki a koe. <sup>20</sup> Ahakoa homai e te Ariki hei taro ma koutou ko te ngakau mamae, hei wai ano ko te tukino, e kore ou kaiwhakaako e whakangaeuetia a muri ake nei; engari ka kite ou kanohi i ou kaiwhakaako. <sup>21</sup> A ka rongo ou taringa i te kupu i muri ia koe e mea ana, Ko te ara tenei: na konei atu, ina tahuri koe ki matau, ina tahuri koe ki mau. (Isaia 30:19-21)

Noa'tu e e tohu te reira no te basileia mileniuma, i roto i teie anotau, e tia i te mau Keresetiano ia ineine i te haapii:

<sup>12</sup> ... i tenei wa ka tika kia waiho koutou hei kaiwhakaako (Hebera 5:12).

<sup>15</sup> E haamo'a râ i te Fatu te Atua i roto i to outou aau: e ia vai ineine noa outou i te pahono i te taata atoa e ui mai ia outou i

te tiaturiraa i roto ia outou ma te mārū e  
te mātā'u ( Petero 1, 3:15 ).

Te faaite ra te Bibilia e e rave rahi mau  
Kerisetiano haapao maitai, na mua noa 'e i te  
haamataraa o te ati rahi, e haapii e rave rahi:

<sup>33</sup> A he tokomaha e akona e te hunga whai  
whakaaro (Daniel 11:33).

Na, ko te ako, te tipu i te aroha noa me te  
matauranga (2 Pita 3:18), he mea tika kia mahia e  
tatou inaianei. Ko tetahi waahanga o to mahi i  
roto i te rangatiratanga o te Atua ko te kaha ki  
te whakaako. Na mo te tino pono, Philadelphian  
(Revelation 3: 7-13), Karaitiana, ka uru ano  
tenei ki te tautoko i te whakaaturanga nui o te  
rongopai i mua i te timatanga o te rangatiratanga  
o te mano tau (cf. Matthew 24:14).

I muri a'e i te haamauraahia te Basileia o te  
Atua, e faaohipahia te nunaa o te Atua no te  
tauturu i te faaapī i te hoē palaneta i ino:

<sup>12</sup> Ka hanga ano e etahi o koutou nga wahi kua  
ururuatia noatia ake;  
Ka ara ano ia koe nga turanga o nga  
whakatupuranga maha; Ka huaina hoki koe, Ko  
te kaiwhakapai i te pakaru, ko te  
kaiwhakahou o nga huarahi hei nohoanga.  
(Isaia 58:12)

No reira, na te mau taata o te Atua tei ora i ta  
te Atua e'a i teie anotau e faaohie i te taata ia  
parahi i roto i te mau oire (e i te tahi atu mau  
vahi) i roto i teie tau faaho'iraa. Ka tino pai  
ake te ao. E tia ia tatou ia riro ei vea na te  
Mesia i teie nei, ia nehenehe atoa tatou e tavini  
i roto i To 'na Basileia.

**Ko te Karere o te Rongopai Pono he Hurihuri**

Ka mea a Ihu, Ki te mau tonu koutou ki taku kupu, he tino akonga koutou naku. <sup>32</sup> E ite hoi outou i te parau mau, e na te parau mau outou e faatiamā." ( Ioane 8:31-32 ). Ma te ite i te parau mau no nia i te evanelia o te Basileia o te Atua e faatiamā ia tatou i te mau tiaturiraa hape o teie nei ao. E nehenehe tatou e paturu ma te itoito i te hoê faanahoraa o te manu'ia-te faanahoraa a te Atua! Kua tinihanga a Hatana i te ao katoa ( Apokalupo 12: 9 ) a ko te rangatiratanga o te Atua te otinga pono. Me tu tatou me te tautoko i te pono (cf. John 18:37).

Ua hau atu te poroi o te evanelia i te faaoraraa o te taata iho. Ko te rongopai o te rangatiratanga o te Atua me huri tetahi i tenei tau:

<sup>2</sup> Kua ano hoki e rite ki to tenei ao, engari kia puta ke ano i te whakahoutanga o o koutou hinengaro, kia mohiotia ai e koutou te pai o te Atua, te mea e manakohia ana, e tino rite ana. ( Roma 12:2 )

Ua tau i te mau Kerisetiano mau no te tavini i te Atua e ia vetahi ē:

<sup>22</sup> E nga pononga, kia whakarongo ki o koutou rangatira o te wahi ki te fakaulungāanga i nga mea katoa ; <sup>23</sup> Ko nga mea katoa e mea ai koutou mahia a ngakautia, ano he mea ki te Ariki, a ehara i te mea ki te tangata, <sup>24</sup> Me te mahara ano ka homai e te Ariki ki a koutou te utu, ara te kainga; he pononga hoki koutou na te Ariki, na te Karaiti. ( Kolosa 3:22-24 ).

<sup>28</sup> Na, ka whiwhi nei tatou i te rangatiratanga e kore e taea te whakangaeue, kia whiwhi tatou ki te aroha noa e manakohia ai tatou e te Atua i runga i te wehi, i te wehi. ( Hebera 12:28 ).



Mea taa ê te oraraa o te mau Kerisetiano mau i to te ao. Te farii nei tatou i te mau ture a te Atua i nia a'e i to te ao nei no nia i te mea maitai e te mea ino. E ora te feia parau-tia i te faaroo (Hebera 10:38), no te mea e titauhia te faaroo no te ora i te e'a o te Atua i teie tau. Ua mana'ohia e mea taa ê roa te mau Kerisetiano i te ao ta ratou e ora ra, e ua parauhia to ratou huru oraraa "te e'a" i roto i te Faufaa Apî ( Ôhipa 9:2; 19:9; 24:14 , 22 ). Te ora nei te ao ma te miimii, i raro a'e i te faatereraa a Satani, i roto i tei parauhia "te e'a o Kaina" ( Iuda 11 ).

Ua riro te Evanelia o te Basileia o te Atua ei poroi no te parau-tia, te oaoa e te hau ( Roma 14:17 ). Ko te kupu poropiti, tika matau, he whakamarie (cf. 1 Corinthians 14:3; 1 Thessalonians 4:18), ina koa ka titiro tatou ki te pakaru o te ao (cf. Luke 21:8-36). E aratai te huru oraraa Kerisetiano mau i te rahi i te pae varua e te mau haamaitairaa pae tino ( Mareko 10:29-30 ). E tuhaa teie no te aha te feia e ora ra i te reira e taa ai e te hinaaro ra te ao nei i te Basileia o te Atua. Ko nga Karaitiana he karere mo te rangatiratanga o te Atua.

Te tuu nei te mau Kerisetiano i to tatou tiaturiraa i te pae varua, eiaha i te pae tino, noa 'tu e te ora nei tatou i roto i te hoê ao materia ( Roma 8:5-8 ). Tei ia tatou te "tiaturiraa i te evanelia" ( Kolosa 1:23 ). O te hoê 'ia mea ta te mau Kerisetiano matamua i taa e e rave rahi o tei parau ia Iesu i teie mahana, aita ratou i taa mau.



## 6. Tetahi o enei 'ka mea nga durai engari mo te kohukohu no te mea koutou he tangata...

E whakapono ana nga hahi Kariki-Roma e whakaako ana ratou i nga ahuatanga o te rangatiratanga o te Atua, engari he raruraru kei te mohio he aha tena. *Ei hi'oraa, te haapii ra The Catholic Encyclopedia* i te reira no nia i te basileia:

Na te Mesia... I te mau tuhaa atoa o Ta'na haapiiraa, ua riro te taeraa mai o teie basileia, to'na mau huru rau, to'na auraa papu, te rave'a e tae atu ai, ei tumu no Ta'na mau a'oraa, no reira ua pihia Ta'na a'oraa "te evanelia. o te basileia"... ua haamata ratou i te parau no te Ekalesia mai "te basileia o te Atua"; cf. Korō, I, 13; I Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10, etc... te auraa o te Ekalesia mai taua faanahoraa hanahana ra... (Pope H. Kingdom of God. The Catholic Encyclopedia, Volume VIII. 1910).

Ahako ko nga korero i runga ake nei i tohu "Kol., I, 13; I Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10," mai te peu e e hi'o outou i te reira, e ite outou e aita hoê a'e o taua mau irava ra e parau ra no nia *i te Ekalesia* te Basileia o te Atua. Te haapii nei ratou i te feia faaroo e riro ratou ei melo no te Basileia o te Atua aore ra e basileia o Iesu. Te faaara ra te Bibilia e e rave rahi o te tau i te evanelia aore ra o te fariu i te tahi atu, i te parau mau ( Galatia 1:3-9 ). Ko te mea pouri, he maha nga tangata i mahi i tera.

Ua haapii Iesu, "O vau te e'a, te parau mau, e te ora. Aore roa e taata e tae i te Metua ra maori rā ei roto ia 'u." ( Ioane 14:6 ). Ua haapii o Petero ia Iesu e , "Aore roa e ora ia vetahi ē, aore hoi e i'oa ē atu i raro a'e i te ra'i i horoahia mai i te taata e ora 'i tatou" (Te Ohipa 4:12). Ua parau Petero i te mau ati Iuda e mea tia ia noaa i te taata atoa te faaroo no te tatarahapa e no te farii ia Iesu ia faaorahia ( Ohipa 2:38 ).

I te rereke ki tenei, kua ako a Pope Francis ko te hunga whakaponokore, me te kore a Ihu, ka ora ma nga mahi pai! Ka whakaako ano ia e taea te ora nga Hurai me te kore e whakaae ki a Ihu! Hau atu ā, te mana'o atoa ra o 'na e te tahi mau Heleni-Roma e e taviri te hoē tatararaa e ere i te Bibilia o 'Maria' no te evanelia e te hoē taviri no te tahoēraa i te pae faaroo e te mau haapaoraa. Te mea peapea, aita ratou e vetahi ē i taa i te faufaaraa o Iesu ME te Evanelia mau o te Basileia o te Atua. He tokomaha kei te whakatairanga i nga rongopai teka.

He tokomaha e hiahia ana ki te haere ma te titiro me te whakapono ki te ao. Ko te Kawenata Hou e ako ana me titiro nga Karaitiana ki runga ake:

<sup>2</sup> Kia anga to koutou whakaaro ki nga mea o runga, kua ki nga mea o te whenua. ( Kolosa 3:2 )

<sup>7</sup> Na te whakapono hoki ta matou haere, ehara i te titiro. ( Korinetia 2, 5:7 ).

Teie rā, ua haapii te pāpa Pius XI i te haere na roto i to 'na hi'oraa i ta 'na ekalesia:

...te Hahi Katorika...ko te rangatiratanga o te Karaiti i runga i te whenua. ( Ko te pukapuka pukapuka a Pius *Quas Primas* ).

Te parau ra te reni Internet *CatholicBible101* e, "ua haamauhia te Basileia o te Atua i nia i te fenua nei e Iesu Mesia i te matahiti 33 AD, i roto i te huru o Ta 'na Ekalesia, tei arataihia e Petero...te Ekalesia Katolika." E ere rā te Basileia mileniuma o te Atua i ō nei e ere atoa i te Ekalesia no Roma, e vai noa rā i nia i te fenua nei. Noa'tu e te vai ra i te Ekalesia mau a te Atua te mau "taviri no te basileia" ( Mataiao 16:19 ), te feia e parau ra e e ekalesia te basileia "ua iriti ē i te taviri o te ite" (Luka 11:52).

Te haapii puai nei te Ekalesia no Roma i te hoē Basileia mileniuma o te Atua e fatata maira i nia i te fenua nei e o te reira ana'e te "haapiiraa a te Anatikaraiti" i tabulahia i roto i te *Catechism of the Catholic Church* :

676 Kua timata te mahi tinihanga a te anatikaraiti ki te ao i nga wa katoa ka puta te kereme ki te mohio i roto i te hitori ko te tumanako mesia ka taea anake te whakatutuki i tua atu o te hitori ma te whakawa eschatological. Ua pato'i te Ekalesia i te mau huru faahuru-ē-hia o teie haavareraa o te basileia e tae mai i raro a'e i te i'oa mileniuma... (Catechism of the Catholic Church. Imprimatur Potest +Joseph Cardinal Ratzinger. Doubleday, NY 1995, wh. 194)

Te mea peapea, te feia e farii i te reira, e fifi rahi to ratou no te poro i te Evanelia o te Basileia o te Atua i te pae hopea. Ko etahi ka tango

riaria i nia i te feia e poro ra (Daniela 7:25; 11:30-36). Tera rā, e mana'o paha oe, e ere anei te feia atoa e parau ra e o Iesu te Fatu e vai i roto i te basileia? Kare, kare. A hi'o na i ta Iesu i parau:

<sup>21</sup> "E kore e tomo ki te rangatiratanga o te rangi nga tangata katoa e mea mai ana ki ahau , E te Ariki, e te Ariki; engari ia e mea ana i ta toku Matua i te rangi i pai ai. <sup>22</sup> He tokomaha e mea mai ki ahau i taua ra, E te Ariki, e te Ariki, kihai koia matou i poropiti i runga i tou ingoa, i pei rewera i runga i tou ingoa, i mahi i nga merekara maha i runga i tou ingoa? <sup>23</sup> Ko reira ahau mea ai ki a ratou, Kahore rawa ahau i mohio ki a koutou; mawehe atu i ahau , e nga kaimahi i te tutu. ( Mataio 7:21-23 ).

Ua tapao te Aposetolo Paulo i te « parau aro no te ino » « te ohipa noa ra » (2 Tesalonia 2:7) i to'na ra tau. Ua taai-atoa-hia teie ino i te tahi mea ta te Bibilia e faaara ra i te tau hopea tei piihia "Mero, Babulonia Rahi." ( Apokalupo 17:3-5 ).

Ko te "mea ngaro o te kino" e pa ana ki te hunga e kii ana he Karaitiana e whakapono ana kaore e hiahiatia kia mau ki nga ture kotahi tekau a te Atua, me etahi atu, me te maha atu ranei o nga mea e whakaaetia ana, me / ranei he momo ripeneta e whakaaetia ana hei takahi i te ture a te Atua. te ture, no reira, i to ratou mana'o e te vai ra to ratou hoê huru o te ture a te Atua, aita ratou e tapea ra i te hoê huru Kerisetiano ta Iesu e ta 'na mau aposetolo i ite e mea tano.

E au te mau Heleni-Roma i te mau Pharisea o tei ofati i te mau faaueraa a te Atua, tera rā, ua parau ratou e ua fariihia ta ratou mau tutuu-ua faahapa Iesu i taua huru raverāa ra ( Mataio 15:3-9 )! Ua faaara atoa Isaia e e orure hau te feia e parau ra e no te Atua ratou i ta 'na ture (Isaia 30:9). Ko tenei tutu tutu, he mea pouri, ka kite tatou i tenei ki tenei ra.

Te tahi atu "miteri" e au ra e e au ra e te tiaturi ra te Ekalesia no Roma e na ta 'na mau tabula ohipa eukumene e te mau haapaoraa a te nuu

e aratai i te hau e te hoê tatararaa e ere i te Bibilia o te Basileia o te Atua i nia i te fenua nei. Te faaara ra te mau Papai no nia i te hoê tahoêraa eukumene ta 'na e haapii ra e, no te tahi tau matahiti, e manu'ia (note: te *New Jerusalem Bible*, te hoê huriraa i fariihia e te katolika, tei faaitehia):

<sup>4</sup> Na ka piko iho ratou ki te tarakona nana nei i hoatu te mana ki te kararehe; Na ka piko iho ratou ki te aroaro o te kararehe, ka mea, Ko wai te rite ana ki te kararehe? Ko wai hei whawhai ki a ia?' <sup>5</sup> I tukua ano te kararehe ki te korero i ana korero whakapehapeha, ki ana kohukohu, kia mahi tonu i nga marama e wha tekau ma rua; <sup>6</sup> I puaki hoki i te mangai he kohukohu ki te Atua, ki tona ingoa, ki tona tapenakara i te rangi, ki te hunga katoa ano e noho ana i reira. <sup>7</sup> I tukua kia whawhai ki te hunga tapu, kia taea hoki ratou e ia, ka hoatu he mana ki nga iwi katoa, ki nga tangata, ki nga reo, ki nga iwi katoa; <sup>8</sup> A ka koropiko nga tangata katoa o te ao ki a ia, ara, nga tangata katoa kahore nei o ratou ingoa i tuhituhia no te timatanga ra ano o te ao ki te pukapuka o te ora a te Reme, hei patunga tapu. <sup>9</sup> Ko te tangata e rongo ana, kia rongo ia: <sup>10</sup> Ko te hunga mo te whakarau ki te whakarau; ko te hunga mo te mate i te hoari ki te mate i te hoari. Koia te hunga tapu kia manawanui me te whakapono. ( Apokalupo 13:4-10, NJB )

Te faaara ra te Bibilia no nia i te tahoêraa Babulonia i te tau hopea:

<sup>1</sup> Na ka haere mai tetahi o nga anahera e whitu, kei a ratou nei nga oko e whitu, ka korero ki ahau, ka mea, Haere mai, maku e whakaatu ki a koe te utu o te wahine kairau nui, e noho nei i te taha o nga wai maha, <sup>2</sup> kei a ia nga kingi katoa o te whenua. kua

moepuku, a haurangi iho te iwi katoa o te ao ki te waina o tona puremu. <sup>3</sup> Na ka arahina ahau e ia ki te koraha; <sup>4</sup> Ko te kakahu o te wahine ra he papura, he whero, he mea kanapa ki te koura, ki te peara, ki te peara, ko te kapu waina i mau i a ia, ki tonu i te poke whakarihariha o tona moepuku; <sup>5</sup> i to 'na rae ua papaihia te hoê i'oa, e i'oa huna ore: **'Babulonia Rahi, te metua vahine o te mau faaturi atoa e te mau peu faufau atoa i nia i te fenua nei**. <sup>6</sup> I kite ahau e haurangi ana ia, e haurangi ana i nga toto o te hunga tapu, i nga toto hoki o nga kaiwhakaatu i a Ihu; a, i toku kitenga ia ia, tino miharo ahau. ( Apokalupo 17:1-6, NJB )

<sup>7</sup> 'Ko te tikanga tenei mo te whakaaro nui. Ko **nga mahunga e whitu ko nga puke e whitu**, kei runga te wahine i era e noho ana. . . <sup>18</sup> Ko te wahine i kite ra koe ko **te pa nui ia**, kei a ia nei te mana ki runga ake i nga kawana katoa o te whenua. ( Apokalupo 17:9, 18, NJB )

<sup>1</sup> ¶ A muri iho i enei mea ka kite ahau i tetahi atu anahera e heke iho ana i te rangi, he nui ano te mana i hoatu ki a ia; whiti ana te whenua i tona kororia. <sup>2</sup> Nui atu tona reo ki te karanga, Kua horo a Papurona, kua taka a **Papurona nui**, kua waiho hei kainga mo nga rewera, hei kainga mo nga wairua poke katoa, mo nga manu poke, mo nga manu whakarihariha. <sup>3</sup> Na te waina o tona moepuku i horo ai nga tauwi katoa; kei te kairau ano nga kingi katoa o te whenua ki a ia; <sup>4</sup> I korero mai ano tetahi reo no te rangi; I rongo ahau i te korerotanga, **Haere mai, e toku iwi, mawehe atu i a ia**; <sup>5</sup> Kua tutuki ona hara ki te rangi, kua mahara te Atua ki ona he: kia rite ki tana i hanga ai ki etahi atu. <sup>6</sup> Kia takiruatia nga utu i tangohia e ia. Me whiwhi ia i te kapu kaha rua o tana ranunga. <sup>7</sup> Ka rite ki te mamae,



ki te mamae, ki te mamae, ki te mamae. Ka noho ahau hei kuini, ka whakaaro ia; Ehara ahau i te pouaru, e kore ahau e mohio ki te mate. <sup>8</sup> No te mea i te ra kotahi ka tau iho nga mate ki a ia, te mate uruta, te tangi, te hemokai. Ka tahuna ki te whenua. He kaha te Ariki, te Atua, nana nei i whakatau he ki a ia. <sup>9</sup> Ka tangihia ia, ka tangihia e nga kingi o te whenua i moepuku nei ki a ia, i puremu atu na ki a ia. Ka kite ratou i te paowa i a ia e ka ana, (Apokalupo 18:1-9, NJB).

I roto ia Zekaria, te faaara ra te Bibilia no nia i te taeraa mai o Babulonia e te faaite ra e eita te tahoëraa tano e tupu *i muri a'e i te ho'iraa mai o Iesu:*

<sup>10</sup> Titiro mai! Titiro mai! Rere atu i te whenua o te raki, e ai ta Ihowa; kua whakamararatia atu hoki koutou e ahau ki nga hau e wha o te rangi, e ai ta Ihowa. <sup>11</sup> Kia mataara! Mawhiti atu, e Hiona, e noho na me te tamahine a Papurona.

<sup>12</sup> Ko te kupu hoki tenei a Ihowa o nga mano , no te mea kua whakaritea mai e te kororia

koe , e pa ana ki te whatupango o toku kanohi; <sup>13</sup> Na, tena, ka ruru ahau i toku ringa ki runga ki a ratou, a ka pahuatia ratou e o ratou pononga. Katahi koutou ka mohio na Ihowa ahau i unga mai. <sup>14</sup> Waiata, kia koa, e te tamahine a Hiona; <sup>15</sup> A i taua ra he maha nga iwi ka tahuri ki a Ihowa; Ae, ka waiho ratou hei iwi mana, ka noho ano i roto ia koe. Katahi koutou ka mohio na Ihowa ahau i unga mai ki a koutou. <sup>16</sup> Ka riro ano i a Ihowa a Hura hei wahi tupu mana i te whenua tapu, ka whiriwhiria ano e ia a Hiruharama. (Zekaria 2:10-16, NJB; tapao i roto i te mau irava KJV /NKJV ua tapaohia te mau irava mai te Zekaria 2:6-12)

Te mau rururaa ekumene e te mau haapaoraa taa ê ta te mau Nunaa Amui, Vaticanā, e rave rahi Porotetani, e te mau aratai Orthodoxe hitia o te rā e turu nei, ua faahapa-maitai-hia 'ia e te Bibilia e eita e tia ia faaitoitohia. Ua faaara Iesu no nia i te feia e *parau ra e* te pee ra ratou Ia 'na o te "haavare e rave rahi" ( Mataio 24:4-5 ). Ua taahia te rahiraa o te eukumene i te "taata puaahorofenua uouo" o te Apokalupo 6:1-2 (e ere o Iesu) e te vahine faaturi o te Apokalupo 17.

Mai ia Zekaria, ua haapii atoa te Aposetolo Paulo e, eita te hoêraa mau o te faaroo e tupu *i muri a'e i* te ho'iraa mai o Iesu:

<sup>13</sup> Kia tae ra ano tatou katoa ki te kotahitanga i roto i te whakapono, i te matauranga ki te Tama a te Atua, ki te hanga i te tangata tino tika, ki te tino tangata i roto i te ki tonu o te Karaiti. ( Ephesia 4:13 , NJB )

Ko te hunga e whakapono ana ka tae mai tenei kotahitanga i mua i te hokinga mai o Ihu kei te he. Ina hoki, ka hoki mai a Ihu, me whakangaro e ia te kotahitanga o nga iwi ka huihui ki a ia:

<sup>11:15</sup> Na ka whakatangi te whitu o nga anahera, a ka rangona nga reo i te rangi e karanga ana, e karanga ana, Kua riro te rangatiratanga o te ao hei rangatiratanga mo to tatou Ariki, mo tana Karaiti, a ka kingi ia ake ake. <sup>16</sup> Ua tipapa ihora te mau peresibutero e piti ahuru ma maha i te terono i mua i te aro o te Atua, e ua papa'i to ratou rae i te repo i te haamori i te Atua <sup>17</sup> e na ô a'era, Te haamaitai nei matou ia oe, e te Fatu Manahope, te Atua i vai na, i vai na; i runga i tou kaha nui, a ka timata i tou kingitanga. <sup>18</sup> Ua haapeapea te mau fenua e ua tae i teie nei te taime e haavahia 'i te feia i pohe ra, e to mau

tavini, te mau peropheta, e te feia mo'a e te feia i māta'u i to oe ra i'oa, te taata rii e te feia rarahi. . Kua tae mai te wa ki te whakangaro i te hunga e whakangaro nei i te whenua.' ( Apokalupo 11:15-18 , NJB )

19:6 Na ka rongoa ahau me te mea he haruru no te mano tini, me te mea he haruru o te moana, he haruru nui ranei o te whatitiri, e mea ana, Areruia! Kua timata te rangatiratanga o Ihowa, o to tatou Atua Kaha Rawa; . . . 19 A ka kite ahau i te kararehe, me nga kingi katoa o te whenua, me a ratou taua, kua huihuia ki te whawhai ki a ia, ratou ko tona taua; 20 Otira i mau hereheretia te kararehe me te poropiti teka i mahi nei i nga merekara mo te kararehe, i pohehe ai te hunga i whakaae ki te parani ki te tohu a te kararehe, me te hunga i koropiko ki tona whakapakoko. I maka oratia enei tokorua ki roto i te roto muramura o te whanariki e ka ana . 21 Na, ko te hunga katoa i toe, i whakamatea ki te hoari a te Kaieke, e puta mai nei i roto i tona mangai: a ka makona nga manu katoa i o ratou fakaulungāanga. . . 20:4 Katahi ahau ka kite i nga torona, i noho ai ratou, a ka hoatu ki a ratou te mana ki te whakawa. I kite ano ahau i nga wairua o te hunga katoa i poutoa mo to ratou kaiwhakaatu mo Ihu, mo te kauwhau hoki i te kupu a te Atua, me te hunga kihai nei i pai ki te karakia ki te kararehe, ki tana whakapakoko ranei, ki te kore hoki e tango i te tohu ki o ratou rae, ki o ratou ringa; ka ora, ka kingi tahi me te Karaiti, kotahi mano tau. ( Apokalupo 19:6 , 19-21; 20:4 , NJB )

A tapao na e e tia ia Iesu ia haamou i te mau nuu o te ao nei tei tahoē atu ia 'na. Ka kingi ia me te hunga tapu. I reira te hoēraa tano o te faaroo. Te mea peapea, e rave rahi o te faaroo i te mau tavini haavare e au ra e mea maitai, e ere

râ, mai ta te aposetolo Paulo i faaara ( Korinetia 2, 11:14-15 ). Mena he nui ake te mohio ki te Paipera me te rongopai o te rangatiratanga o te Atua ka iti ake te whawhai ki a Ihu.



## 7. Mau irava imuri neie kore apapaki ngaite

Noa 'tu e mea au na te taata ia mana'o e mea maramarama roa tatou, te vai ra te mau otia o to tatou maramarama, tera rā, "e ore roa te ite" o te Atua (Salamo 147:5).

No reira te Atua e wawao ai ki te fakaulungāanga i tenei ao.

Noa 'tu e te tiaturi ra e rave rahi *i te* Atua, aita te rahiraa o te taata i hinaaro e ora mai ta ' *Na* e aratai mau ra. Tirohia nga mea e whai ake nei:

<sup>5</sup> Kua whakaaturia e ia ki a koe, e te tangata, te mea pai; A he aha ta Ihowa e rapu nei ki a koe, Engari ko te mahi tika, ko te aroha ki te tohu tangata, ko te whakaiti me te haere tahi me tou Atua? (Mika 6:8)

haerea haehaa *e te* Atua i te hoē mea ta te taata i ineine mau i te rave. Mai te tau o Adamu raua o Eva (Genese 3:1-6), ua maiti te taata i te turui i nia ia ratou iho e i ta ratou mau ohipa matamua, hau atu i ta te Atua, noa 'tu Ta 'na mau faaueraa (Exodo 20:3-17).

Te haapii nei te Buka a Maseli:

<sup>5</sup> Whakapaua tou ngakau ki te whakawhirinaki ki a Ihowa, kua hoki e okioki ki tou matauranga ake; <sup>6</sup> I ou ara katoa whakaaro ki a ia, a mana e fakaulungāanga ou huarahi. <sup>7</sup> Kei whakaaro ki a koe he mohio koe; E wehi ki a Ihowa, kia mawehe i te kino. ( Maseli 3:5-7 )

Eita rā te rahiraa o te taata e tiaturi mau i te Atua ma to ratou aau atoa aore ra e tia i aratai Ia 'na i to ratou mau taahiraa. E rave rahi tei parau e e rave ratou i ta te Atua e hinaaro ra, eiaha rā e na reira. Ua haavarehia te taata e Satani ( Apokalupo 12:9 ) e ua topa i te mau hiaai o teie nei ao e te 'teoteo o te oraraa' ( Ioane 1, 2:16 ).

No reira, e rave rahi tei faatupu i ta ratou iho mau peu faaroo e te mau faatereraa o te ao nei, no te mea te mana'o ra ratou e mea ite a'e ratou. Heoi, e kore e ratou (cf. Jeremiah 10:23) e kore hoki e tino ripeneta.

No reira te taata i hinaaro ai i te Basileia o te Atua (cf. Matthew 24:21-22).

### **Whakaarohia nga Whakamoemiti**

Te hoē o te mau parau matau -roa 'e-hia e Iesu o te mau haamaramaramaraa 'ia, ta 'na i horoa i roto i Ta 'na *A'oraa i nia i te mou'a* Oliveta.

A hi'o na i te tahi o ta 'na i parau:

<sup>3</sup> "Ka koa te hunga he rawakore nei te wairua: no ratou hoki te rangatiratanga o te rangi. <sup>4</sup> Ka koa te hunga e tangi ana, ka whakamarietia hoki ratou. <sup>5</sup> Ka koa te hunga ngakau mahaki: ka riro hoki ia ratou te whenua. <sup>6</sup> Ka koa te hunga e hiakai ana, e hiainu ana ki te tika: e makona hoki ratou. <sup>7</sup> Ka koa te hunga tohu tangata: e tohungia hoki ratou. <sup>8</sup> Ka koa te hunga ngakau ma: e kite hoki ratou i te Atua. <sup>9</sup> Ka koa te hunga hohou rongo: ka kiia hoki ratou he tamariki na te Atua. <sup>10</sup> Ka koa te hunga e whakatoia ana mo te tika: no ratou hoki te rangatiratanga o te rangi. ( Mataio 5:3-10 ).

Tei roto i te Basileia o te Atua (cf. Mark 4:30-31), e kiia ana ko te rangatiratanga o te rangi e Matiu (cf. Matthew 13:31), i reira ka tutuki enei kupu whakaari. I roto i te Basileia o te Atua e faatupuhia ʻi te parau fafau no te feia māŕŭ no te fatu i te fenua e no te feia viivii ore ia ite i te Atua. A tia ru i te parau apī maitai o te mau haamaitairaa i roto i te Basileia o te Atua!

## He Tika nga Ara o te Atua

Ko te pono ko te Atua he aroha (1 John 4: 8 , 16 ) a kaRE te Atua miimii. Te faaite ra te mau ture a te Atua i te here i te Atua e i to tatou taata-tupu ( Mareko 12:29-31; Iakobo 2:8-11 ). Te mau haerea o teie nei ao, mea miimii ʻia e e hope i te pohe ( Roma 8:6 ).

A tapao na e te faaite ra te Bibilia i te mau Kerisetiano mau e haapao i te mau faaueraa:

<sup>1</sup> Ko nga tangata katoa e whakapono ana ko Ihu te Karaiti, kua whanau i te Atua: ko nga tangata katoa e aroha ana ki te whanau, e aroha ana ano ki tana whanau. <sup>2</sup> Ma konei tatou ka matau ai e aroha ana tatou ki nga tamariki a te Atua, ma te mea ka aroha tatou ki te Atua, ka pupuri ano i ana ture. <sup>3</sup> Ko te aroha hoki tenei ki te Atua, kia pupuri tatou i ana ture. Me ana whakahau

e kore e taumaha. ( Ioane 1, 5:1-3 )

Te mau "faaauraa atoa a te Atua, e parau-tia ʻia" (Salamo 119:172). E mea viivii ore to ʻna haerea ( Tito 1, 1:15 ). Te mea peapea, e rave rahi o tei farii i te mau huru "ino" e rave rahi e aita ratou i ite e AITA o Iesu i haere mai no te faaore i te ture aore ra i te mau peropheta, no te faatupu rā i te reira ( Mataio 5:17 ), na roto i te faataaraa i to ratou auraa mau e te faarahi atu ā i ta te rahiraa. whakaaro (hei tauria,



Matthew 5:21-28). Ua haapii Iesu e "o tei haapao e o te haapii i te reira, e parauhia ia e e rahi oia i te basileia o te ao ra" (Mataio 5:19) (e nehenehe te mau parau 'Te Basileia o te Atua' e te 'basileia o te ra'i' e tau).

Te haapii ra te Bibilia e mea pohe te faaroo aore e ohipa ( Iakobo 2:17 ). He tokomaha e kii ana ki te whai ia Ihu, engari e kore e whakapono pono ki ana whakaakoranga (Matthew 7:21-23) me te kore e pee i a ia kia rite ki ta ratou (cf. 1 Corinthians 11:1). "Te hara, o te ofatiraa ia i te ture" ( Ioane 1, 3:4 , MN ) e ua hara paatoa ( Roma 3:23 ). Heoi, e whakaatu ana te Paipera ka wikitoria te mahi tohu i runga i te whakawakanga (James 2:13) i te mea he tino mahere ta te Atua mo te katoa (cf. Luke 3:6).

Eita te mau ravea a te taata, taa e atu i te mau e'a a te Atua, e ohipa. I roto i te basileia mileniuma, e faatere Iesu ma "te raau auri" ( Apokalupo 19:15 ), e e noaa mai te maitai ia ora te taata i te e'a o te Atua. **Te vai ra te mau fifi atoa o te ao nei no te mea te patoi nei te mau totaiete o teie nei ao i te auraro i te Atua e i Ta 'na ture .** Ko nga hitori e whakaatu ana kaore te tangata e kaha ki te whakaoti i nga raru o te hapori:

<sup>b</sup> Ko to te fakaulungāanga whakaaro hoki he mate, ko to te Wairua ia he ora, he rangimarie. <sup>c</sup> He tikanga whawhai hoki ki te Atua te whakaaro ki te fakaulungāanga; no te mea kare i raro i te ture a te Atua, e kore ano e taea. <sup>d</sup> Na e kore e taea e te hunga i te fakaulungāanga te whakamanawareka ki te Atua. ( Roma 8:6-8 ).

E ti'a i te mau Keresetiano ia tiatonu i te pae varua, e ua horo'ahia te Varua o te Atua no te na reira i teie nei tau (Roma 8:9), noa'tu to tatou iho mau paruparu:

<sup>26</sup> Kite ana hoki koutou, e oku teina, ki to koutou karangatanga, kihai i tokomaha te hunga whakaaro o te fakaulungāanga, kihai i tokomaha te hunga nunui, kihai i tokomaha te hunga nunui e karangatia ana. <sup>27</sup> Engari i whiriwhiria e te Atua ko nga mea kuware o te ao, hei mea e whakama ai te hunga whakaaro; <sup>28</sup> Ko nga mea ware o te ao, ko nga mea e whakahaweatia ana, i whiriwhiria e te Atua, me nga mea kahore noa iho, hei whakakahore i nga mea ake, <sup>29</sup> Kia kore ai tetahi fakaulungāanga e whakamanamana i tona aroaro. <sup>30</sup> No 'na rā outou i roto i te Mesia ra ia Iesu, o tei riro ei paari no ō mai i te Atua ra no tatou—e te parau-tia, e te haamo'araa, e te faaoraraa <sup>-31</sup> ia mairi hoi tei papaihia ra, "Ō tei teoteo ra, ia arue oia i te Fatu." ( Korinetia 1, 1:26-31 ).

Me whakakororia nga Karaitiana ki te mahere a te Atua! Te haere nei tatou ma te faaroo i teie nei ( Korinetia 2, 5:7 ), ma te hi'o i nia ( Kolosa 3:2 ) ma te faaroo ( Hebera 11:6 ). E haamaitaihia tatou no te haapao i te mau faaueraa a te Atua ( Apokalupo 22:14 ).

### **No te aha te Evanelia o te Basileia o te Atua?**

Te mana'o ra te mau Porotetani e i to ratou fariiraa ia Iesu ei faaora, ua imi ratou i te Basileia o te Atua. E whakapono ana nga Katorika ko te hunga kua iriiria, ahakoa kohungahunga, kua uru ki ta ratou hahi hei rangatiratanga. Ko nga Katorika me te Orthodox Eastern ki te whakaaro na roto i nga hakarameta, me etahi atu, kei te rapu ratou i te rangatiratanga o te Atua. Ahakoa ka iriiria nga Karaitiana, ka titiro nga Kariki-Roma-porotetani ki te ao ki te whakatau i nga raru o te tangata. Ahu ratou ki te whai i te whenua-aronga (cf. Romans 8:6-8).

Te imiraa na mua i te Basileia o te Atua ( Mataiao 6:33 ) o te riroraa 'ia ei fa no te roaraa o to

ʻna oraraa no te mau Kerisetiano. He whaingā, kua e titiro ki te ao mo nga otinga, engari ki te Atua me ana huarahi. E tauī te parau apī maitai o te Basileia o te Atua i to tatou oraraa.

Te parau ra te Bibilia e e faatere te mau Kerisetiano e o Iesu, tera rā, te taa ra anei ia oe te aua e na te mau Kerisetiano mau e faatere i te mau oire? Ua haapii Iesu:

<sup>12</sup> I haere tetahi rangatira ki tetahi whenua mamao, kia riro mai ia ia tetahi rangatiratanga, ka hoki mai ai. <sup>13</sup> Kotahi tekau ana pononga i karangatia e ia, kotahi tekau nga pauna i hoatu e ia ki a ratou, ka mea ki a ratou, Mahia enei, kia hoki mai ra ano ahau. <sup>14</sup> Otira i kino tona iwi ki a ia, ka tono karere i muri ia ia, ka mea, E kore matou e pai ki tenei hei kingi mo matou.

<sup>15</sup> "A, i tona hokinga mai, ka riro mai i a ia

rangatiratanga, ka mea ia kia karangatia ki a ia aua pononga i hoatu nei e ia ki a ratou, kia mohio ai ia ki te maha o nga mea i riro mai i tetahi, i tetahi i te hokohoko.

<sup>16</sup> Ka tae mai to mua, ka mea, E kara, ka ngahuru nga pauna kua mahia ki tau pauna. <sup>17</sup>

Ka mea tera ki a ia, Pai rawa, e te pononga pai; pono tonu koe i te mea nohinohi rawa, na, hei rangatira koe mo nga pa kotahi tekau. <sup>18</sup> A, ko te haerenga mai o te tuarua, ka mea, E kara, e rima nga pauna kua mahia ki tau pauna. <sup>19</sup> Ka mea ano ia ki a ia, Hei rangatira ano koe mo nga pa e rima. ( Luka

19:12-19 )

Kia pono ki nga mea iti kei a koe inaianei. Ka whai waahi nga Karaitiana ki te whakahaere i nga taone pono, i roto i te rangatiratanga pono. Ua parau atoa Iesu, "Tei ia ʻu nei ta ʻu utua, ia horoa ʻtu te taata atoa i ta ʻna ra ohipa." ( Apokalupo 22:12 ). E faanahoraa ta te Atua ( Ioba

14:15 ) e te hoê vahi ( Ioane 14:2 ) no te feia o te pahono mau ia 'na ( Ioane 6:44; Apokalupo 17:14 ). Ko te rangatiratanga o te Atua mo te pono, ka taea e koe te uru ki roto!

I te omuaraa o te matahiti 2016, te vai ra i roto i te vea *Science* te hoê tumu parau tei parauhia "Te mana o te nahoa taata" o tei faaite e e nehenehe te maramarama artificial e te crowdsourcing e faatitiaifaro i "te mau fifi ino" e farereihiā nei e te taata. Teie rā, aita te tumu parau i taa maitai eaha te ino, e nafea ia faatitiaifaro i te reira.

Ko te mahi tahi, i tua atu i te whai i nga huarahi pono o te Atua, he rite ki te mate i te rautau 21<sup>mai</sup> i te hokinga mai i muri i te Waipuke Nui i te wa i mahi tahi ai te tangata ki te hanga i te Pare o Babela i hinga (Genese 11: 1-9).

Ko nga raruraru i te ao, i nga waahi penei i te Middle East (ahakoa nga painga o te tinana e tumanakohia ana, hei tauira, Daniel 9: 27a; 1 Thessalonians 5: 3), ka kore e whakatauhia e te tangata - e hiahia ana tatou ki te rangimarie o te rangatiratanga o te Atua (Roma 14: 17).

Ko nga raruraru o te whakawetiweti o te ao, ahakoa nga painga e tumanakohia ana, kaore e whakatauhia (cf. Ezekiel 21: 12) e te hunga tinihanga i roto i te United Nations (cf. Revelation 12: 9)-e hiahia ana tatou ki te koa me te whakamarie o te rangatiratanga o te Atua.

EITA te mau fifi o te natura e faatitiaifarohia na roto i te ohipa amui na te ao nei, no te mea e tauturu te mau nunaa o te ao nei i te haamou i te fenua ( Apokalupo 11:18 ), e faatitiaifarohia rā e te Basileia o te Atua.

Ko nga take o te moepuku, te materoto, me te hoko i nga wahanga tinana tangata e kore e whakatauhia

e te USA (cf. Revelation 18:13), engari na te rangatiratanga o te Atua.

Ko te nama nui a te USA, UK, me era atu iwi maha e kore e whakatauhia na roto i te hokohoko o te ao, engari i te mutunga (i muri i te whakangaromanga a Habakkuk 2:6-8) e te rangatiratanga o te Atua.

Eita te ite ore e te haapiiraa hape e faatitiaifarohia e te mau Nunaa Amui-e hinaaro tatou i te Basileia o te Atua. Eita te mau aroraa i te pae faaroo e faatitiaifarohia na roto i te hoê pūpū eukumene-amui-raa i te pae faaroo o te farii i te faaoraraa taa ê atu ia Iesu mau o te Bibilia. Ko te hara TE RARŌARAA i roto i te ao, a mo tena, e hiahia ana tatou ki te patunga tapu a Ihu me tona hokinga mai ki te rangatiratanga o te Atua. Aita ta te ite aivanaa i te pae rapaauraa i teie nei tau i te mau pahonoraa atoa no te oraora-maitai-raa o te taata-e hinaaro tatou i te Basileia o te Atua.

Eita te mau fifi o te poia e faatitiaifarohia e te mau tao'a rauropi-i-ra'a-hia o te tuu nei i te mau tuhaa o te ao nei i te fifi i te o'e na roto i te mau maa hotu-e hinaaro tatou i te Basileia o te Atua.

Ko te rawakore nui i roto i nga wahi o Awherika, Ahia, me etahi atu wahi, i te wa e whai hua ana mo tetahi wa mai i te wa mutunga 'Babulonia' (cf. Revelation 18: 1-19), e kore e whakaoti i te raruraru o te rawakore-e hiahia ana tatou ki te rangatiratanga o te Atua. Te mana'o e, taa ê atu ia Iesu, e nehenehe te huitaata e faatupu i te utopia i roto i teie 'anotau ino i teie nei tau', e evanelia hape 'ia ( Galatia 1:3-10 ).

Te tuhaa mileniuma o te Basileia o te Atua o te hoê 'ia basileia mau o te haamauhia i nia i te fenua nei. E niuhia te reira i nia i te mau ture here a te Atua e te hoê Atua here ei aratai. Ka

kingi tahi te hunga tapu me te Karaiti mo nga tau kotahi mano ( Apokalupo 5:10; 20:4-6 ). Ka uru ki tenei rangatiratanga te hunga pono i roto i te Hahi a te Atua, engari karekau he karaipiture e kii ana ko te rangatiratanga o te Atua te Hahi (Katorika me etahi atu). Ua patoi te Ekalesia Roma i te haapiiraa mileniuma, e i muri a'e, e patoi u'ana 'tu â te reira i te poroi o te evanelia a te Bibilia a piri noa 'i tatou i te hopea. E riro paha te reira i te haapurororaa rahi i te mau vea o te nehenehe e tauturu i te faatupuraa i te Mataio 24:14.

I roto i to 'na tuhaa hopea, te vai ra te Basileia o te Atua i te "Ierusalem Apî, o te pou mai mai te ra'i mai i te Atua ra" ( Apokalupo 21:2 ) e e ore roa to 'na tupuraa e hope. Kare he kino i muri, kahore he pouri, kahore he mate.

Ko te kauwhau me te mohio ki te rongopai o te rangatiratanga o te Atua he kaupapa nui o te Paipera. Ua haapii te feia papai o te Faufaa Tahito no nia i te reira. Ua haapii Iesu, Paulo e Ioane no nia i te reira. Ko te kauhau 'Karaitiana' tawhito rawa atu i ora i waho o te Kawenata Hou i ako mo taua mea. Ko nga kaiarahi Karaitiana i te timatanga o te rautau tuarua, pera i a Polycarp raua ko Melito , i ako mo taua mea. Te haapii nei tatou i roto i te Ekalesia a te Atua i teie mahana . A haamana'o e o te Basileia o te Atua te tumu parau matamua ta te Bibilia e faaite ra i ta Iesu i poro ( Mareko 1:13 . O ta 'na atoa 'ia i poro i muri a'e i te tia-faahou-raa ( Ohipa 1:3 )-e mea tia i te mau Kerisetiano ia imi na mua ( Mataio 6:33).

Ko te rongopai ehara i te mea mo te oranga me te mate o Ihu anake. Te haapapuraa o te evanelia ta Iesu e ta 'na mau pîpî i haapii, o te Basileia o te Atua 'ia o te haere mai. Tei roto i te evanelia o te basileia te faaoraraa na roto i te Mesia, tei roto atoa râ te haapiiraa i te hopea o te mau faatereraa taata ( Apokalupo 11:15 ).

A haamana'o na, ua haapii Iesu e eita te hopea e tae mai i muri a'e i te poro-haere-raahia te evanelia o te basileia i to te ao nei ei ite no te mau nunaa atoa ( Mataiao 24:14 ). A ko taua kauwhau kei te tupu inaianei.

Ko te rongopai ko **te rangatiratanga o te Atua te otinga ki nga raru e pa ana ki te tangata** . Heoi, KORE te nuinga e pai ki te tautoko, ki te whakarongo, ki te whakapono ki te pono. E mea mure ore te Basileia o te Atua ( Mataiao 6:13 ), area "te mou nei hoi teie nei ao." ( Korinetia 1, 7:31 ).

Ko te kauwhau i te rongopai pono o te rangatiratanga o te Atua ko tetahi mea e aro nui ana tatou i roto i te Hahi *Haere tonu a te Atua*. Te tutava nei matou i te haapii i te mau mea atoa ta te Bibilia e haapii ra ( Mataiao 28:19-20 ), e tae noa 'tu i te Basileia o te Atua ( Mataiao 24:14 ). A tia i noa 'i tatou i taua basileia ra, e tia ia tatou ia haapii e ia pee i te mau e'a o te Atua e ia tamahanahana ia vetahi e e hinaaro ra e tiaturi i te parau mau.

Eita anei e tia ia outou ia turu i te pororaa i te evanelia o te Basileia o te Atua e haere mai nei? Ka whakapono koe ki te rongopai o te rangatiratanga o te Atua?

***Whakaae a Ihuano he kaiakonui***

AQShning vakolatxonasi *Whakaae a Ihuano he kaiakonui* o loo i ai i le: 1036 W. Grand Avenue, Grover Beach, Kalifornia, 93433 USA; situs web [www.ccog.org](http://www.ccog.org).

### ***Whakaae a Ihuano he kaiakonui (CCOG) Veb-saytlar***

**CCOG-ASIA** O lenei saite o loo taulai atu i Asia.

**CCOG-IN** Situs ini ditargetkan terhadap orang-orang dari warisan India.

**CCOG-EU** Ushbu sayt Yevropaga qaratilgan.

**CCOG-NZ** O lenei saite o loo taulai atu i Niu Sila ma isi e i ai se talaaga o Peretania.

**CCOG-ORG** Ini adalah situs utama dari *Whakaae a Ihuano he kaiakonui*. Bu barcha qit'alardagi odamlarga xizmat qiladi. Unda maqolalar, havolalar va videolar mavjud.

**CCOGCANADA-CA** O lenei saite o loo taulai atu ia i latou i Kanata.

**CCOGAfrica.ORG** Situs ini ditargetkan untuk orang-orang di Afrika.

**CDLIDD-ES** La Continuación de la Iglesia de Dios. Bu ispan tilidagi veb-sayt *Whakaae a Ihuano he kaiakonui*.

**PNIND-PH** Patuloy na Iglesia ng Diyos. O le uepisaite lenei a Filipaina o le *Whakaae a Ihuano he kaiakonui*. Ini memiliki informasi dalam bahasa Inggris dan Tagalog.

### ***Yangiliklar va Tarix veb-saytlari***

**COGWRITER.COM** O lenei uepisaite o se meafaigaluega autu o le folafolaga ma o loo i ai talafou, aoaoga faavae, tusiga faasolopito, vitio, ma faafouga faaperofeta.

**CHURCHHISTORYBOOK.COM** Ini adalah situs web yang mudah diingat dengan artikel dan informasi tentang sejarah gereja.

**BIBLENEWSPROPHECY.NET** Bu yangiliklar va Injil mavzularini o'z ichiga olgan onlayn radio veb-sayt.

### ***Alaata o Vitio o le YouTube ma le BitChute mo Lauga ma Lauga***

**BibleNewsProphecy** kanal. Ata na pueina e CCOG.

**CCOGAfrica** kanal. Pesan CCOG dalam bahasa Afrika.

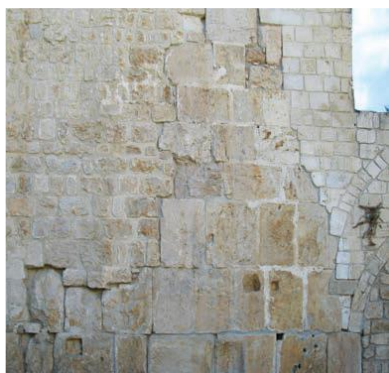
**CCOG Animations** kanal xristian e'tiqodlarining jihatlarini o'rgatish.

**CCOGSermones** kanal o loo i ai savali i le gagana Sipaniolo.

**ContinuingCOG** kanal. Video khotbah CCOG.

Fotosuratda Quddusdagi ba'zan Cenacle deb nomlanuvchi, ammo Quddusning G'arbiy tepaligidagi Xudoning cherkovi sifatida tasvirlangan (hozirda Mt. Zion):





E talitonu o le nofoaga lenei atonu o le ulua'i falesā moni lea o le lotu Kerisiano. O se fale e mafai ona tala'ia ai le tala lelei a Iesu o le Malo o le Atua. O se fale lenei i Ierusalema na aoao mai Ui ki he iti rawa iwi Ahakoa kaore aswaraiti.

*Untuk itu kami juga mengucapkan syukur tanpa henti kepada Tuhan, karena...kamu, saudara-saudara, telah menjadi pengikut jemaat-jemaat Tuhan yang di Yudea ada di dalam Kristus Yesus. (1 Tesalonika 2:13-14)*

*Berjuanglah dengan sungguh-sungguh untuk iman yang pernah disampaikan kepada orang-orang kudus. (Yudas 3)*

*Dia (Yesus) berkata kepada mereka, "Aku harus memberitakan Kerajaan Allah ke kota-kota lain juga, karena untuk tujuan ini aku telah diutus." (Lukas 4:43)*

*Tetapi carilah kerajaan Allah, dan semua hal ini<sup>[c]</sup> akan ditambahkan kepadamu. Jangan takut, kawanan kecil, karena Bapamu berkenan memberimu kerajaan. (Lukas 12:31-32)*

*Dan injil kerajaan ini akan diberitakan di seluruh dunia sebagai kesaksian bagi semua bangsa, dan kemudian kesudahannya akan datang. (Matius 24:14)*